

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Japán élettér

Valami büzlik Dániában, — így szól a hajdani politikai viszonyokról Shakespeare drámájában szegény Hamlet herceg. De messzi Japánban sem más a helyzet. Különös illatok terjengetnek a légben, bátran elmondhatjuk, hogy a politikának szaga van, pontosan meghatározva: hazsaga. Akár a halat festhetné a japán hadvezetőség a nemzet zászlajára. A hal jelenti ugyanis a japánok számára az életteret, ezt a divatos jelszót, amelyet legujabban oly gyakran hallunk; a hal jelenti e távolkeletázsiai nép számára magát az életet. Nem hiába jött létre néhány hét előtt az oroszokkal a nagy keserves kimunkált halászati egyezmény, élet és a halál kérdése volt, hogy Japán kihasználhassa azt az életteret, amelyet a tenger jelent számára. A tenger élőlényeiért, a halakért, a rákokért, sőt csigájáért folyt a viadal, amelyek a rizs mellett az egész lakosság fő táplálékát és keresetforrását képezik.

Egész Északjapán halászból él. Másfél millió férfi gyakorolja ezt a sanyaru mesterséget, hogy családját eltartassa. De ezekhez még másik millió férfi csatlakozik, akik a halászatot kapcsolatos mesterségeket gyakorolják, bárkát készítenek, hálókat szőnek, vagy feldolgozzák a zsákmányt a konzervgyárakban, amelyeknek száma egyedül Északjapánban háromszáz. Így nem csodálkozhatunk, hogy a halkérdés játszotta a legnagyobb szerepet a japánoknak az oroszokkal folytatott tárgyalásaikban. A halászati jog az örökös konfliktusok eredője, ezért tört ki már negyven esztendővel ezelőtt is az orosz-japán háború. S a vitás kérdést egyáltalában nem döntötte el az akkor kötött konvenció, a mint további torzsalkodások lesznek ezután is a mostani legujabb megállapodás ellenére. De van is miért marakodni, mert itt vannak a világ leggazdagabb vizei.

Itt van a lazacok gyűlöhelye, itt találhatók rengeteg számban a szardíniák, amelyekből jó idénykor másfél millió métermázsát is feldolgoznak a konzervgyárak. Van itt rengeteg vörös Amur-kaviár, s a legfőbb nevezetesség, a híres Kaluga, embermagasságnyi példányokban fordul elő. Ugyanilyen elképesztő bőségben szerepelnek a rákok és homárok. Százhatvanöt halfajta ismeretes ezekben a vizekben, amelyekben csak úgy özönlenek a heringek, makrok, csukák, s a vonuló cethalak is, a tenger legveszedelmesebb fenevadjai. A múlt század hetvenes éveiben kezdődött meg a messzi Kelet tengereiben a nagyszabású halászat. Kétségtelen, a kezdeményezők a japánok voltak, akik csakhamar átlátták, hogy egy iparfejlesztés, mint világméretű export szempontjából milyen fényes ígértet jelent a belterjes halászat. Ujjab időkben azonban Szovjet-oroszország is rendkívüli erőfeszítéseket tesz, hogy a lehető legjobban kiaknázza a halászati lehetőségeket. Óriási konzervgyárak épülnek, valóságos halász-flotillák állnak készenlétben, lélegzetfelfejtő ütemben folyik a verseny.

Csak hogy ami Szovjet-oroszország részére csak többlet kereseti alkalom, az Japán részére keserves megélhetési kérdés. Japán avval áll, vagy bukik, hogy kellően gondoskodhatik-e népei élelmezéséről az észak-tengeri halászat révén. Számára a halászat valóban életterület, egyre fokozódó szükségletei dinamikusan szorítják, hogy ezt az egyedüli élelmezési lehetőséget mind jobban kitámassza. Azonban a Szovjet versenyre már az eddig elért eredményeket is leszorította. Így Japán keservesen nélkülözi főélelmet, a halat. De roskadóban van a halászatot kapcsolatos exportja is; így lényegében nem segített a legutóbb megkötött halászati egyezmény. Ez a tény most már néhány hét után is beigazolást nyert. Hogy mi lesz ezután, azt csak a jövő fogja megmutatni. De az az egy kétségtelen, hogy Japánnak, ha bármilyen módon is, mindenképpen meg kell szereznie ezt a halászati életteret, ha tovább is létezni akar. (Flanour.)

Eredményes befejezést nyert Gafencu külügyminiszter berlini tárgyalása

A német külpolitikai álláspont szerint a középeurópai népekben hajlandóság van a megegyezésre

Németország tiszteletben tartja Románia határait

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesítése szerint Ribbentrop német külügyminiszter a közeljövőben ellátogat Bucurestibe, hogy visszaadja Gafencu külügyminiszter látogatását. Az angol lap állítása szerint Gafencu berlini látogatásának elsősorban az volt a célja, hogy tájékozódjon Németország délkelet-európai gazdasági és politikai tervéről, Ribbentrop viszont az angol-román gazdasági megállapodás részleteiről kívánt felvilágosítást. Hír szerint Gafencu felajánlotta Ribbentropnak, hogy

Németországtól is hajlandó elfogadni Románia azt a kezességet, amit Angliától kapott.

Kedden este Ribbentrop külügyminiszter átnyújtotta Gafencu külügyminiszternek a német Sas-rend nagykeresztjét. Crucescu meghatalmazott minisztert ugyanezen rend tisztikeresztjével tüntették ki. Pusca és Pop kabinetfőnököket ugyancsak kitüntették.

A NÉMET KÜLÜGYI HIVATALOS A KÖZÉPEURÓPAI ÁLLAMOK FÜGGETLENSÉGÉRŐL.

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz többek között a következőket írja Gafencu külügyminiszter berlini látogatásával kapcsolatban:

Délkelet-európa jövőjét csak úgy lehet biztosítani, ha az itt lakó népek a teljes bizalom és megértés alapján közelednek egymáshoz. Ezt a célkitűzést nagyban előmozdítja a német-román gazdasági szerződés. Gafencu berlini látogatása mindennek a bizonyítéka. Magyarország és Bulgária barátsággal viseltetnek a tengelyállamok-

kal szemben és Jugoszlávia sem okoz zavarokat. Gafencu berlini tárgyalása során megvilágította utazásának célját, amely abból áll, hogy a két ország között szorosabbra vonja a kapcsolatokat. Hogy új politikai és gazdasági lehetőségekkel az európai békét biztosítsa. Maga az a tény, hogy ugyanakkor, amikor Gafencu külügyminiszter Berlinben tartózkodik, Telesi magyar miniszterelnök és Csáky külügyminiszter Rómában tartózkodnak és Cincár Markovics jügoszláv külügyminiszter néhány nap múlva Velencében fog tárgyalni Ciano gróffal,

a legkésebben bizonyítják, hogy a középeurópai népekben megvan a hajlandóság az együttműködésre.

A világnak szemlőlni kell ezzel a realitással még akkor is, ha egyes kormányok a hegemonia alapján akarják intézni Középeurópa ügyét. A világ népei most már rájöttek, hogy joguk van saját jól felfogott érdekeik és tetszésük szerint tájékozódni és

visszautasítani minden idegen beavatkozást. Telesi magyar miniszterelnök kijelentette Rómában, hogy Magyarország nem akarja, hogy politikája hamis színben tünjön fel a világ előtt. A Dunamedenceben lakó népeknek ugyanolyan joguk van a barátságos alapon való együttműködésre, mint az amerikai államoknak. Mégis

vannak olyan hatalmak, amelyek nem hajlandók lemondani arról, hogy beavatkozzanak más állam ügyeibe

és hogy megsértsék azok érdekeit, ezek törekvése azonban fiaskót fog szenvedni.

Bucurestii vélemény a külügyminiszter utazásáról

Bucurestiből jelentik: A külföldi és a román sajtó is részletesen foglalkozik Gafencu Grigore külügyminiszter külföldi utjának és berlini látogatásának nagy jelentőségével. Ma Romániának Németországhoz való viszonya világos és pontosan körülhatárolt. A német-román gazdasági egyezménynek gazdasági jellege van, de döntő kihatással bír a politikai helyzet normalizálására is. Gafencu külügyminiszter berlini látogatása nemcsak a német-román kapcsolat szempontjából jelentős, hanem befolyással bír a többi kelet-európai országokra is. Romániának a kisebbségekkel szemben tanúsított lojális magatartása lehetővé tette az itt élő német kisebbségeknek az állam kereteibe való beilleszkedését. Ez a körülmény megnyitotta a két ország közötti jóviszony lehetőségét. Románia mindenkor a béke művét szolgálta, így a német-román gazdasági egyezmény fontos tényező a békepolitika megalapozása számára. Az a körülmény, hogy Románia külügyminisztere meghívást kapott Berlinbe, bizonyítja a két ország békeakarátát Közép- és Délkelet-európában.

A PORUNCA VREMII NÉMETORSZÁG ÁLLÁSPONTJÁRÓL

A Porunca Vremii jól informált körökből úgy értesül, hogy Ribbentrop német külügyminiszter visszaadja Gafencu látogatását és Bucurestibe jön. A látogatás időpontját még nem határozták meg.

A Porunca Vremii még a következőket írja: Németország álláspontja Romániával szemben világos. A birodalom nem ismer el olyan revizionizmust, amely az ország határait érinti.

GAFENCU KÜLÜGYMINISZTER FENN-TARTOITTA ROMÁNIA SZABAD CSELEKVÉSI JOGAT

A Havas-ügynökség berlini tudósítója jelel, hogy a német-román megbeszélések igen kielégítő eredménnyel végződtek és német részről megelégedésüket fejezték ki a romániai német kisebbségekkel való bánásmód felett és hangsúlyozták, hogy Németország nem hajlandó semmiféle Románia elleni területi követelést támogatni. A lapok megállapítják, hogy Gafencu teljes sikert ért el, mert Hitlerrel és Ribbentroppal folytatott tárgyalásai során

a német birodalom elismerte Románia határait.

A berlini lapok cikkeikben megállapítják, hogy ez a tény megtörtént.

A Petit Journal értesítése szerint Gafencu-tól azt kérték, hogy ne fogadjon el egy tényleges angol-román szövetséget és elégedjen meg az angol kormány által felajánlott egyoldalú biztosítékkal. Gafencu igen szilárd álláspontot képviselt, amikor kijelentette, hogy a német kormány nem hajlandó megengedni, hogy a Németországgal való gazdasági együttműködés, azonban

teljes függetlenségét továbbra is fenn akarja tartani.

A lap szerint német részről kijelentették, hogy egy harmadik hatalom területi követeléseit nem kívánják támogatni.

AZ ANGOL ÉS FRANCIA SAJTÓ A KELETEURÓPAI HELYZETRŐL

Az Excelsior berlini jelentés nyomán közli, hogy a német-román megbeszélések a legrokonszenvebb és legbarátságosabb légkörben folytak le. Az eredményből megállapítható, hogy

Románia mostantól kezdve semleges államnak számít

és semmi esetre sem vehet részt olyan vállalkozásban, amely a Németországgal való jóviszonyát megzavarhatná.

A Figaro azt írja, hogy Gafencu ellenszóló gálaként

Hitler kancellárnak azt a biztosítékát kapta, hogy nem fogja támogatni a magyar területi követeléseket és hogy egy balkáni konfliktus esetén nem avatkozik be.

A román külügyminiszter biztosította Hitler kancellárt, hogy a román-angol egyezmény nem Németország ellen irányul és hogy

Romániának nem szándéka egy németellenes koalícióban résztvenni.

Berlinben az a hangulat, hogy Németország nem kíván újabb előnyöket a Balkánon, mert a danzigi kérdés került előtérbe.

Az Ordre tudósítója Berlinből azt jelenti, hogy a német diplomáciának az a célja, hogy április 28-ig igyekezni fog megsemmisíteni az angol vezetés alatt felépült németellenes blokkot. Eppen ezért fogadták Gafencu Berlinben a legnagyobb barátságos és a

Lengyelországgal szembeni hangulat is e hét folyamán megváltozott.

Papent ugyanebből a célból küldték Ankarába és

Olaszország is mindent megkísérelt, hogy Magyarország és Jugoszlávia közeledését létrehozza.

Az Ordre is leközi azt a berlini táviratot, amely szerint

Németország nem hajlandó a Románia területe elleni igényeket támogatni.

niával szemben, azt még véglegesen megállapítani nem lehet, az azonban bizonyosra vehető, hogy

a segélynyújtás tülhaladja egy légvédelmi egyezmény kereteit.

Franciaország megtette mindazokat az óvintézkedéseket, amely a birodalom minden részének biztosítására szolgálnak.

Az utóbbi hetek tárgyalásai senki ellen sem irányultak

és csak a béke biztosításának célját szolgálták.

A francia külügyminiszter végül kijelentette, hogy a francia-angol garancia a danzigi kérdés esetén is fennáll,

ha annak megoldása erőszakos uton történik.

A LENGYEL ELLENZÉK A NYUGATI HATALMAK MELLETT

Varsóból jelentik: Az ellenzéki néppárt igazgatótanácsa gyűlést tartott és az arról kiadott jelentés hangoztatja az angol-lengyel egyezmény nagy fontosságát és a lengyel-francia kapcsolatok kimélyítésének szükségességét, mert mindkettő a békét és Lengyelország sérthetlenségét biztosítja.

Danzigi lengyel körökben hangsúlyozzák, hogy a danzigi államesinyről elterjedt hírek valótlanok és minden alapot nélkülöznek.

LÉTREJÖTT AZ ANGOL-TÖRÖK MEGEGYEZÉS

A Havas-ügynökség jelenti: A Vakit című török lap közli, hogy Anglia és Törökország között végetérték a tárgyalások és teljes megegyezés jött létre.

FONTOS TANACSKOZÁS MOSZKVABAN

Moszkvai jelentések alapján a lengyel lapok azt közlik, hogy csütörtök este a Kremlben Sztalin elnöklete alatt rendkívül fontos tanácskozás volt. A tanácskozáson résztvettek a londoni, párisi és berlini szöveggyűlések résztvevői, akiket azzal az utasítással hívtak vissza Moszkvába, hogy tegyenek jelentést a helyzetről. A megbeszélés után a Politbüro rendkívüli ülést tart és a szovjetkormány itt fog határozni jövő politikájáról.

Csak erőszak esetén avatkozik be Anglia és Franciaország Danzig kérdésébe

Angol-török egyezmény jött létre. Szélcsend a nyugati hatalmak szövetségi akciójában

Párisból jelentik: Az Americana-klub szerén este lakomát rendezett Bonnet külügyminiszter tiszteletére. A külügyminiszter a lakomán felszólalt és beszédében kitért Roosevelt üzenetére. Elmondotta, hogy az elnök ahhoz az esz-közkhöz folyamodott, amelyet minden államférfi alkalmaz, aki szilárdabbá akarja tenni a béke ingó alapjait. Ha Roosevelt szavai meghallgatásra találnának, akkor az emberek szorongó aggodalmait elűlnének. Ennek következtében a jólét és a béke az egész világon erősebb lenne.

A béke és a jólét éppen olyan elválaszthatatlan társak, mint ahogy a nyomor és a háború elszakíthatatlanok egymástól.

Kijelentette, hogy Franciaország erős és ereje tudatában van. De Franciaország azt is tudja, hogy az erőszak csak bonyolultabbá teszi azokat a kérdéseket, amelyeket háború nélkül is meg lehet oldani.

RIBBENTROP BARÁTTJA SZERINT: HITLER NEM AKAR HÁBORÚT

Párisból jelentik: Az Aux Ecoutés című politikai hetilap értesülése szerint Ribbentrop német külügyminiszter egyik legbensőbb munkatársa, Otto Abetz, néhány nap előtt Párisba érkezett, hogy

a francia politikai körök felfogásáról tájékozódjék.

Otto Abetz állítólag igen bizakodó kijelentéseket tett és hangoztatta, hogy

háborúra nem kerül sor, mert Hitler nem akar háborút.

Németország az utolsó pillanatban mindig módjára ejtette annak, hogy követeléseit háború nélkül megvalósítsa. A német-lengyel viszonyról kijelentette, hogy Németországnak feltétlenül szüksége van egy, a danzigi folyosón áthaladó és Keletporoszországba vezető átjáróra.

DANZIG ERŐSZAKOS BEKEBELEZÉSE ESETÉRE FENNÁLL AZ ANGOL-FRANCIA GARANCIA.

Párisból jelentik: Bonnet külügyminiszter a külügyi bizottság tegnapi ülésén többek között beszámolt arról, hogy milyen körülmények között folytatta le megbeszéléseit Chamberlain angol miniszterelnökkel és lord Halifax külügyminiszterrel. A külügyminiszter utalt a francia kormány különböző kezdeményezéseire. Ami Lengyelországot illeti, Franciaország mindig úgy vélekedett, hogy a francia-lengyel szövetség külpolitikájának egyik leglényegesebb alapját képezi. Kitért ezután a Franciaország részéről Görögországnak és Romániának nyújtott szavatosságra. Örömmel látja, hogy

az angol kormány ugyanazon a napon biztosította az említett két országot arról az akaratáról, hogy segítséget nyújt neki támadás esetén.

Bonnet célzott a román és a lengyel kormány között kölcsönös biztonságot nyújtó megoldások érdekében folyó megbeszélésekre. Végül kitért a francia-török viszonyra is és megállapította, hogy

Törökország nem fogja erőszakkal elfoglalni az alexandrettei szandzsákat.

Ami a Szovjettel folytatott megbeszéléseket illeti, Bonnet a következőket jelentette ki:

— A francia javaslat Szovjetországgal szomszédos baráti államoknak támadás esetén való segélynyújtásra vonatkozik. Az erre vonatkozó tárgyalások eddigi állása szerint kielégítő eredmény várható. Hogy a segélynyújtás milyen méretű lesz Lengyelországgal és Romá-

Mussolini a világkiállítás tervével cáfolta meg Olaszország háborus szándékát

„A béke utáni vágy hatja át a tengely külpolitikáját“

Rómából jelentik: (Rador). A Capitolium Julius Cezar termében délelőtt, 11 órakor ünnepi ülés volt az 1942 évi római világkiállítás szervezési munkálatainak megkezdése alkalmából. Az ülést Colonna herceg, Róma kormányzója nyitotta meg, majd Cini szenátor, a szervező bizottság elnöke ismertette a kiállítás célkitűzéseit és hangoztatta, hogy a kiállítás legfőbb célja, hogy

minden egyes állam bemutassa, amit a jóléért és haladásért tett.

Ezért a Duce ennek a kiállításnak „Civilizáció olimpiásza“ nevet adta. Ezután szöszlára emelkedett Mussolini miniszterelnök, aki nagyobb beszédben többek között a következőket mondotta:

Csütörtökön délelőtt Mussolini miniszterelnök a Capitolium dómjáról beszédet mondott az 1942-iki római világkiállítás munkálatainak megkezdése alkalmából. A Duce többek között a következőket mondotta: Ha az volna a szándékom, hogy meggyújtsam a kanócot,

ha támadó szándékom lenne nem kezdenék bele ilyen nagyszabású munkába, mint a világkiállítás megszervezése.

A láthatáron feltűnt viharfelhők ellenére fáradságtalanul dolgozunk ezen a hatalmas terven, amelyet mint egy ígérettel telj jelt kell tekinteni.

Nem akarunk megtömnödni senkivel, sőt ellenkezőleg, tovább akarjuk folytatni a munkát. Következőiké teljesen igazságtalan az, hogy a tengely államait a vádlottak padjára akarják állítani.

A tíz évre szóló kölcsönös kezesség rendszere teljesen lehetetlen.

ha szót vetünk azokkal az óriási földrajzi tévedésekkel, amelyeket egyes olyan személyek követtek el, akiknek Európa ügyeiről a minimális fogalmuk van meg. Ami az Egyesült Államok által indított nyozott nagyszabású nemzetközi értekezletet illeti, erre vonatkozóan keserű tanulságokkal rendelkezünk

Az eredménytelenség annál biztosabb, minél többen vesznek részt ezen az értekezleten.

Akár elküldöm válaszon erre a felhívásra, akár nem, mindenképpen nem mulasztom el az alkalmat annak újabb leszögezésére, hogy Róma és a tengely másik államának politikájára és együttműködésére a béke utáni vágy hatja át. Ez irányban úgy Olaszor-

szág, mint Németország bizonyítékot szolgáltatott. Elérkezett az ideje annak, hogy a pánikeltöket és a katasztrófa-jóskát hallgatásra kényszerítsük. Nem hagyjuk magunkat befolyásolni a sajtóhadjáratoktól és azoktól a beszédektől, amelyek társasbenedeken hangzanak el.

A Duce beszédét a következő szavakkal fejezte be: A római nemzetközi kiállítás bizonyítéka kíván lennie azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket minden civilizált ország helyet ad.

A BESZÉD ANGLIÁBAN JÓ HATÁST KELTETT

A Havas-ügynökség szerint ez a beszéd valamely válasz volt Roosevelt ismeretes felhívására. Londonból jelentik: Angol politikai körökben Mussolini miniszterelnök beszéde bizonyos fokú megelégedést keltett. Kiemelik a beszédnek azt a módját, ahogyan a jövőről emlékezett meg és figyelmet keltett az a rész is, amelyben az olasz miniszterelnök Roosevelt ajánlataira tett célszót. Fontosnak tartják, hogy Mussolini megerősítette Olaszország és Németország békeakarátát.

A Havas jelentése szerint Mussolini mai beszédét angol körökben bizonyos megelégedéssel fogadták. A lapok jelentése szerint a beszéd

arra ösztönözi Angliát hogy még intenzívebben folytassa eddigi politikáját,

mert csak így vethetnek gátat a totális államok cselekedetei elé. Hangsúlyozzák a lapok, hogy a Duce beszéde békülékenyebb hangú volt ugyan eddigi szövegeinél, mégsem biztosítják eléggé a Roosevelt táviratában kért általános békét.

MAGYAR VELEMÉNY MUSSOLINI MEGNYILATKOZÁSÁRÓL

Budapest. Mussolini beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a magyar közvélemény, amely a Duce szavait válasznak tekintti Roosevelt táviratára. Magyar politikai körökben kijelentik, hogy

Magyarországnak nincsen szüksége a demokrácia államok biztosítékára,

mert részére állás garancia a Berlin-Róma tengellyel való együttműködés. Magyarország semilyen helyzetet nem akar teremteni barátaival támogatása nélkül.

1939. április 22.

Lelkesedéssel ülte meg a német birodalom Hitler 50-ik születés napját

Ezerhatszáz nemzeti szocialista a Vezér előtt

Uj lobogót kapott Nagynémetország

Berlinből jelentik: Éjjelkor megkezdődtek Hitler kancellár 50-ik születésnapja alkalmával rendezett ünnepek. Hatalmas tömeg hullámzott a kancellári palota előtt. Eltették Hitlert és amikor a vezér megjelent a palota erkélyén, az emberek óriási lelkesedésben törtek ki. Hitler kíséretével együtt részt vett a nagy takarodón.

ÖTVENEZER KATONA A DISZ-FELVONULÁSON

A Hitler vezér és kancellár születése napján rendezett nagyarányú katonai ünnepségen 50 ezer katonát vonult fel. A műgyetemen előtt felállított tribünökön 20 ezer ember helyezkedett el. Az uccákat és épületeket a vezér arcképe és zászlóerdő díszítette. Reggel 8 órakor Hitler személyi testőrségének zenekara szerenádát adott, kilenc órakor pedig Hitler előtt elvonultak a sz-

Végignézték a hatalmas szemlélt a diplomaták és a külföldi küldöttségek is.

Az új kancellári palota nagytermében Hitlert 50-ik születésnapja alkalmával ünnepélyes külsőségek mellett üdvözölte a nemzeti szocialista párt 1600 kiválasztott előkelősége. A párt Nagy Frigyes király 50 sajtókezű levelét adta ajándékba vezérének. A kancellár köszönetet mondott azért a hűségért, amelynek a párt számtalan esetben bizonyítékát adta és kijelentette, hogy ez a hűség képezi a nagy német birodalom alapját. Ezután háromszor kiáltotta: „Sieg Heil!” — majd pedig Hess Rudolf társaságában csapat szemlén vett részt.

A hitlerista ifjúsági szervezetek többtízezer főnyi tagja április 19-én éjjelkor összegyűlt a Wilhelms-téren, hogy üdvözölje a Führert április 20-ának első órájában. A fiatalok óvációjára megjelent Hitler a kancellári palota erkélyén és megköszönte az üdvözlést. Az összegyűlt lelkes fiatalok több ízben áttörte a kordont és a palota közelébe nyomult, ahol a Führer több ízben megjelent.

DANZIG DISZPOLGÁRA!

A különböző csapatok felvonulása Hitler előtt több, mint négy óra hosszat tartott. Ezután a lakosság nagy lelkesedése közben tért vissza a birodalom vezére a kancellári palotába.

Száz év előtt született I. Carol király

Bucurestiből jelentik: Egy évszázad telt el I. Carol király születése óta, akinek élete a román nemzeti újjáéledés szimbóluma I. Carol király, mint Hohenzollern herceg került az ország élére és összeforrt a nép lelkével s életének minden törekvése az volt, hogy minél több jót tegyen az országnak. I. Carol király rajongásig szerette új hazáját és hősi küzdelemmel munkálkodott azon, hogy a szolgaságból felszabadult népek lelkiért és új célkitűzést adjon. I. Carol király uralkodása felejthetetlenül értékes történelme a román népek. Uralkodásának minden esztendeje a román történelmen aranylápját képezi.

Bucurestiből jelentik: Tegnap 8.25 órakor Calinescu Armand miniszterelnök, Iorga, Anghelulescu és Mironescu koronatanácsosok, a kormány tagjai és Tenescu vezérkari főnök társaságában különvonaton Curtea de Argesbe utazott, ahol a pályaudvaron a helyi hatóságok fogadták. A miniszterelnök a pályaudvaron marad, míg a többi előkelőség a curtea de argesi kolostorba ment. Dél előtt 11 óra 55 perckor befutott az udvari vonat, amelyen Gfelsege, II. Carol király, Mihai

Székrekedés és aranyéresfájdalmak

ellen Leo-Pills-megbízható, rendszeres és fájdalommentes hatása és tökéletes ártalmatlansága miatt, valamint, mert hosszabb ideig tartó használata mellett is mindig azonos hatású — esztendőnk óta a legjobban bevált. Kapható: 20 vagy 60 labdacsovt tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

A danzigi nemzeti szocialista kerület főnöke ma átnyújtotta Hitler vezérkancellárnak a Danzig szabadváros diszpolgárává való megválasztásáról szóló oklevelet.

DISZSZÁZAD FOGADTA A ROMÁN KÜLDÖTTSEGET

Berlinből jelentik: Tegnap reggel 7 óra 19 perckor megérkezett Berlinbe az a román küldöttség, amely résztvett Hitler kancellár születésnapján ünnepségein. A vendégeket Heimburg külügyminiszteri osztálytanácsos várta a pályaudvaron.

Az Adlon szálloda előtt katonai díszszázad tisztegett és a küldöttség vezetője, Vaída volt miniszterelnök ellépett a díszszázad előtt. Tegnap este Radu Cristescu, Románia berlini követe díszvacsorát rendezett a küldöttség tiszteletére, amelyen megjelent Gafencu külügyminiszter és Vaída volt miniszterelnök is.

KATONAI PARADÉ PRÁGÁBAN

Prágából jelentik: Hitler 50-ik születésnapját Prágában is nagy parádával ünnepelték meg. Az ünnepségeken résztvettek a prágai katonai helyőrségek és többek között jelen voltak Sirovy és Fiala tábornokok is.

Hitler legújabb képe

mélyi testőrség és a rendőrség díszszázadai. Ennek végeztével megkezdődtek az üdvözlések. Először Orsenigo Cesre pápai nuncius, a diplomáciai kar doyenje, a testület nevében szerencsés-kívánatait fejezte ki Németország vezérének. Ezután von Neurath báró, Cseh- és Morvaország kormányzója Hacha elnök társaságában köszöntötte Hitlert. Szlovákia nevében Tiso szlovák miniszterelnök üdvözölte a kancellárt. A birodalmi kormány üdvözlését, a hadsereg 10 képviselőjének jelenlétében Göring tábornagy tolmácsolta. Ezután következett Lippert dr., Berlin polgármesterének köszöntése. Pontban 11 órakor kezdődött meg a nagyarányú katonai felvonulás. A tribünöket Németország valamennyi államának zászlójával ékesítették, főhelyen pedig az újonnan elkészített Nagynémetország lobogója lenggett. Hitler kancellár fogadta az előtte elvonuló csapatok üdvözlését. Körülötte Göring tábornagy, Röder tengernagy, von Brauchitsch tábornok, Keitel tábornok, Hacha elnök és Tiso foglaltak helyet.

NAGY FRIGYES LEVELET KAPTA AJÁNDÉKBA A VEZÉRKANCELLÁR

A hatalmas és nagy látványosságot nyújtó díszszázadot rengeteg tömeg nézte végig. Résztvett a csapatok felvonulásában minden fegyvernem. Ezúttal először jelent meg a kancellár előtt az első ejtőernyős vadászrezred legénysége is.

Érdekes közjogi, eset lett a magyar zsidótörvényből

Budapestről jelentik: A képviselőház együttes bizottsága tegnap délután tárgyalta a zsidótörvényjavaslat módosításait. A bizottság többek hozzájárulása után elutasította az első szakasz felsőházi módosításait, de elfogadta a 2. és 29. szakaszokra vonatkozó módosításokat. Ezek közül az egyik

a tízharcosokra, a másik a moziengedélyekre vonatkozik. Amennyiben a képviselőház csütörtökön magáévá teszi az együttes bizottság álláspontját, úgy a törvény értelmében a képviselőház és a felsőház egyesített bizottsága együttes ülést tart a két ház álláspontjának összeegyeztetésére. Az egyesített bizottságok üléséről jelentést készítenek és ezt a jelentést külön-külön tárgyalja a két ház plénuma. Ha egyik sem fogadja el a bizottság javaslatait, akkor újabb együttes bizottsági ülést tartanak és ha az ellentéteket ekkor sem lehet kiegyenlíteni,

a képviselőház által elfogadott szöveget kell felterjeszteni kihirdetés végett a kormányzóhoz.

Természetesen a helyzet még jobban bonyolódik, ha közben megtörténik a Ház feloszlata. A mennyeiben ugyanis a Ház feloszlata bekövet-

nagyvajda és a kíséret érkeztek meg. Az uralkodó és a trónörökös kíséretükkel együtt a katedrálisba mentek, ahol Leu argesi püspök nagy papi segédlettel istentiszteletet celebrált I. Carol király születésének százéves fordulójára. Ezután az uralkodó és a trónörökös négy koszorút helyezett el I. Carol, Erzsébet király, Ferdinánd király és Maria anyakirályné sírjaira. Az ünnepélyes szertartás után az uralkodó, a trónörökös és kísérete visszatértek a fővárosba.

kezik a zsidótörvény kihirdetése előtt, abban az esetben

az új országgyűlésen már a felsőház egyen jogusításáról szóló 1937. évi törvény rendelkezései lesznek az irányadók,

amelyek a két ház közötti ellentétek kiegyenlítését más módon szabályozza. Politikai körökben tudni vélik, hogy ez a bonyodalom nem következik be, miután a kormány csak a zsidótörvény elintézése után akarja feloszlítani a Házat.

Tengerbe zuhant egy német katonai repülő

Koppenhágából jelentik: A dán rádióleadó állomások az éjszaka értesítették a haláshajókat, hogy egy német repülőgép, amely az Északi-tengerbe zuhant, SOS-jelekkel segítséget kért. A hajók meg is értek a szerencsétlenség színhelyére, a repülőgépen tartózkodó öt pilóta azonban nem akarta elhagyni a gépet, mert, — mint mondták — katonai repülőgépet mindaddig nem hagyhatnak el, míg erre feletteseiktől engedélyt nem kaptak. A hajók ezt köztették Koppenhágával, ahonnan a történetek közölték Berlinnel.

Kinek a pap, kinek a papnő...

Házasságot kötött egy csikágói lelkésszel Torda unitárius segédlelkésznője...

Erdélyi urileány romantikus története — kollegájával

Budapestről jelentik: A lapok már többször írtak arról a regényes szerelemről, amely egy fiatal erdélyi unitárius lelkész és egy amerikai unitárius lelkész között szövődött az óceánok keresztlél. Ez a regényes szerelem happy-enddel végződött a budapesti Unitárius Misszió Ház Hőgyes Endre-uccai templomában.

Az egybegyűlt ismerősök, barátok és unitárius hívők meghatóan tekintettek a szöszék felé, melynek lábánál a fiatal pár állott szemben Józán Miklós unitárius püspökkel. Annak a szemlélőnek a részére, aki az előzményekkel nem volt tisztában, mindenesetre feltűnhetett, hogy

ugy a menyasszony, mint a völgyény alakját az unitárius lelkésznek bokáig érő fekete selyempalástja borítja.

Józán Miklós püspök ugyanis a napokban eskette össze Szántó Vilma Juliánát, Torda segédlelkészét Rev. Donald Harrington, Csikágó egyik unitárius gyülekezetének lelkészeivel.

KÉT SZÍV KÉL AT AZ ÓCEÁNON.

A nem mindennapi esketési szertartás hallgatói gyönyörködve nézték a feltűnően csinos, fiatal „tiszteletes menyasszonyt”, fehér sárkózi himzéssel díszített fekete ruhájában, fehér mirtuszkoszorúval homloka fölött, lelkési palástjával vállán, valamint a magas, mosolygós arcú, világító fogsorú, tipikus angolszász külsejű „tiszteletes-völgyényt”, remekbe szabott szakettjében, amint ebből az alkalomból az ő vállaira is magyar unitárius lelkési palást borult.

Mélyzengésű hangján mondja Józán püspök: Kérjük Isten áldását a ti szerető sziveitekre, amelyeket a hivatás lángján kívül a szeretet melege hevített, hogy az óceán feletti nagy utat megtéve, itt egyesüljenek.

A püspök angolul intéz azután néhány baráti szót a fiatal amerikai lelkészhez, aztán felhangzik

A kockás felöltő

Irta GERARD CARTER

Aldrich barátom sokat utazgatott a „hét tengeren”, amint a tengerészvilágban az óceánokat szokták emlegetni. De egyik útja sem hagyott a lelkében olyan mély nyomot, mint legutóbbi amerikai útja. Ő maga így beszélt el nekem ennek az utazásnak a történetét:

— Monte-Carlóban a véletlen összehozott Cutler barátommal, akivel az utóbbi években ismételt találkoztam a világ különböző tájain. A dolgairól csak annyit tudtam, hogy a világháború után New Yorkban telepedett le, de az évi legnagyobb részét hozzám hasonlóan, tengeri utakon föltötte el. Amikor meghalotta, hogy Genovából induló olasz luxus hajóval New Yorkba szándékozom utazni, kijelentette, hogy szívesen velem tart, mert őt is New Yorkba hívják ügyei.

— Mielőtt Monte-Carlóba elindultam, átmentem Nizzába és Delion ottani üzletében kiegészítettem az uti felszerelésemet. A szemembe öltött egy kockás mintájú világosbarna felöltő. Olyan volt, mint a sakktábla. Megtetszett nekem és megvettem. Szép darab volt, bőrgombok voltak rajta, akármelyik tenorista megirigyelt volna érte, mert... mi tőrés-tagadás... fektűnő ruhadarab volt. Talán éppen ezért tetszett meg nekem. Londonban nem vettem volna fel, de az uton szerettem a különlegesebb holmit.

— A hajón mingyárt az első este, az étteremben, a szomszéd asztalnál egy egyedül utazó, feltűnően szép nőt pillantottam meg. A pincértől megtudtam, hogy Mertens grófnő. Cutler észrevette hirtelen támadt érdeklődésemet és ugratni kezdett:

— Sohase volt ez grófnő — mondotta gunyosan — csak az uton adományra önmagának ezt a címet. Egy denveri rézedénygyáros felesége, aki válik az urától, mert valami parkettáncoshoz akar feleségül menni.

Ebből egy szót se hittem el és a vacsora után, a holdvilág felső sátfedészetén, megkockáztattam azt a nem egészen új ismerkedési módszert, hogy udvariasan köszönve megjegyeztem:

„Csodálatos a mai est...”

A szép asszony hidegen szembenézett velem és csak ennyit felelt:

„Elégé csodálatos...”

— Ezt a választ magamra is érthettem. Nem

a néma csendben magyarul és angolul a házasságról esküvő szövege.

— Aén fogadom, — töri a magyar szót Rev. Harrington — az áélt Iszténre, hodj törvénesz házassátrul... haltamiglan... vadj haltáiglan...

— I take this gentleman — mondja azután a menyasszony — to my husband...

Az eskü után Józán püspök még elmondja angolul a Miatyánkot, azután gratulál a fiatal párnak és kezét fog Molnár Andor dr. kultuszminiszeriumi tanácsossal és Csizsár János törvényszéki tanácselnökkel, a tanukkal. Most mindenki siet gratulálni Rev. Donald Harringtonnak és ifjú neje-nek és ebben egy kis ideig csak az akadályozza meg a megjelenteket, hogy a fiatal tiszteletes karjában tartja feleségét és megcsókolja...

KÖNYVET IRT AZ IFJUSÁGRÓL ÉS HAJNA...

Donald Harrington és felesége már Hollandia felé utaznak, ahol a fiatal férj néhány hónapig még — mielőtt visszatérnek Csikágóba, — a leydeni egyetemen gyarapítja teológiai ismereteit. Erdélyben és Budapesten azonban sokáig emlékeztetés marad Szántó János sepsiszentgyörgyi ügyvéd csinos kislányának, a Lucynak becézett házassága az amerikai tiszteletessel.

Hat százalék kedvezményt kapnak, akik egész évi adójukat előre kifizetik

Negyedévi fizetés esetén öt százalék a kedvezmény

A pénzügyminisztérium értesíti az adófizető polgárokat, hogy mindazok, akik a pénzügyi év kezdetétől számított 45 napon belül kiegyenlítik egész évi adójukat, hét százalékos kedvezmény-

ben részesülnek. Akik pedig az esedékes negyedévi adó összegét teljes egészében kifizetik, öt százalékos kedvezményt kapnak.

erőltetem a beszélgetést, hanem leforrázva továbbmentem. A dohányzóban söröztem még egy óra hosszat, azután lementem a kabinomba, ahol meglepetés várt rám: a kockás felöltőm eltűnt. Az ajtóra erősített fogason hagytam, de nyoma veszett. A szobapincér nem tudott arról, hogy bárki járt volna a kabinban. Másnap Cutlernek említettem és ő biztatott, hogy tegyek feljelentést. De végre is egy felöltőért nem akartam feltűnést kelteni. Annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor ebéd után a kabinomba visszatérve, a kockás felöltőt újra ott találtam a fogason. Ez már érthetetlen volt! Cutlernek talán igaza volt, a tolvaj bizonyára meggondolta hogy ilyen feltűnő ruhadarabot mégis veszélyes ellopni. Furcsa, hogy neki is éppen ez a sakktáblaszóvet tetszett meg!

— Ezután a felöltő nem folytatta a bujósdit.

— Még tettem az ut folyamán egy közeledési kísérletet a szép Mertens grófnőhöz, de kénytelen voltam belátni, hogy nincs kedve velem megismerkedni és így fájó szívvel abbahagytam a meddő harcot.

— A hajó megérkezett New Yorkba. Hűvös reggel volt, felvettem a kockás felöltőmet és kimentem a partra. A közelemben volt az „M” betűnél lerakva Mertens grófnő poggyásza és így véletlenül meghallottam, amikor a vámvizsgálat után kiadta az utasítást a poggyászszállító vállalat emberének, hogy a „Plaza”-szállóba vigyék a poggyászatát. En az „Astor”-ba szálltam, Cutler barátomtól még a kikötőben elbúcsúztam, de közölte velem newyorki címét és megállapodtunk abban, hogy másnap a szállóomban együtt vacsorázunk. A szállóomban átöltöztem és elindultam néhány newyorki barátomat meglátogatni. Amikor ebéd után a szobamba visszatértem, újra meglepetés várt rám: a kockás felöltő ismét eltűnt. A szédületes forgalomban szállóomban természetesen senki se tudott a felöltőm sorsáról. Felhívtam Cutlert a megadott telefonszámon és közöltem vele, hogy a felöltőm ismét elkezdte kirándulásait. Cutler azt a titokzatos választ adta, hogy másnap reggel valószínűleg megkerül a felöltőm, de többet nem volt hajlandó elárulni. Másnap reggel azután Cutler valóban megjelent nálam és karján hozta a kockás felöltőmet.

„Hol találkoztál a szőkevényvel? — kérdeztem elámulva.

„A te Mertens grófnő szobájából hozom, a

A kis Szántó Vilma eredetileg a kolozsvári unitárius teológiai szerzett lelkési oklevelet,

majd ösztöndíjjal amerikai tanulmányra küldött az unitárius egyház. Csikágói tartózkodása alatt a a megtiszteltetés érte, hogy az egyik nagyobb csikágói unitárius templomba hívták meg prédikációra. Ennek a templomnak állandó lelkésze volt ekkor már Donald Harrington, aki „A serdülő ifjúság lelki problémája” címen nagy tanulmányán dolgozott abban az időben és látszólag nem gondolt arra hogy az ifjúság lelki problémáján kívül

az erdélyi magyar tiszteleteskisasszony hasonló problémákat fok neki okozni.

EGY HÁZBAN ELÉG EGY PAP

A lelki probléma azonban a yenki fiatallembert bernél — legyen az sportember, vagy lelkész — nem marad sokáig probléma. Rev. Harrington Szántó Vilával rövidesen a szülői beleeegyzés megérkezése után megtartotta eljegyzését. Azután áthajózott Európába és miközben a leydeni egyetem teológiai fakultásán tanulmányait folytatja, itt Budapesten az unitárius Misszió Ház festőiesen szép ki templomában — különösképpen tekintettel arra, hogy ez a templom az amerikai—angol unitárius egyház alapítványa — megtartotta esküvőjét menyasszonyával.

Arra a kérdésre, hogyan képzel most már jövő életét az új tiszteletesasszony, Rev. Mrs. Vilma Harrington, a következőképpen felelt:

— Eddig Tordán segédlelkész voltam és úgy hittem, hogy még hosszú ideig prédikálhatok templomunkban. Most azonban véleményem szerint

egy házban elég egy pap

és így — mondja, miközben mosolyogva belkearó férjébe — nagyon szívesen fogom férjem harisnyáit stoppolni...

Ez a kis romantikus igaz történet tehát arról szól, voltaképpen hogyan lesz a papnőből papnő.

„Plaza” szállóadóból” — felelte Cutler, tőle meg nem szokott komolysággal és így folytatta:

„Ha idáig fejlődtek a dolgok, mégis szükségesnek tartom neked szigorúan bizalmasan elárulni, hogy Amerikába visszatérésem óta a newyorki rendőrség bünyői nyomozószolgálatába léptem és mint detektív felügyelő a nemzetközi gangsternek nyomában járom a világot. Monte-Carlóban felismertem a múlt májusi párisi ékszerrelés egyik tettesét, amikor a szépasszonyt Monte-Carlóban felkereste, hogy neki az óriási értékű elrabolt brilliánsokat átadja. Ugyanis a szép „Charlotte”, mert a te grófnő ezen a néven szerepel a nemzetközi gangstervilágban, hihetetlen merészséggel... és eddig páraftan szerencsével... szokta a rabolt drágaköveket Amerikába átsempészni. Megvallom, hogy a hajóra is nem a te kedvedért jöttem, hanem a hírhedt csempepészny nyomában. Amikor elkezdődött a te furcsa felöltő kalandja, mingyárt megértettem, hogy miről lehet szó. A szép „Charlotte”, aki azért viselkedett olyan elutasítóan, mert nem akarta, hogy veled együtt lássák, a hajón levő cinkosa segítségével ellopatta a felöltődet, a börtombokba bevarrta a brilliánsokat és azután a felöltőt visszalopta a fogaszodra. Te pedig, semmit sem sejtve, kicsempepéztél a szárazföldre a sakktáblaszínű felöltőd gombjaiban a rabolt drágaköveket. New Yorkba megérkezésünk óta a felöltődet és a szép Charlotte-ot az embereim egy percre sem hagyták megfigyeletlenül és így sikerült a felöltődet a nő szállóadi szobájában lefoglanni, amikor éppen a gombokat kezdte felbontogatni.”

„És most mi történik a nővel? — kérdeztem. „Örízet alatt ugyanazzal a hajóval, amelyiken idejöttél, visszaküldjük Franciaországba, mert hosszú bűnlajstromával ott fogják bíróság elé állítani. Itt nem követelt el semmit, mert te csempepéztél ki a partra a brilliánsokat” — felelte Cutler barátom mosolyogva.

— Szégyenlem megvallani, hogy Cutler barátomtól egy szíveséget kértem:

„Cimborám, szép rózsacsokrot szeretnék küldeni annak a... nőnek a hajóra. Tedd lehetővé, hogy átadják neki.”

„Mi legyen a kísérőjegyre írva? — kérdezte Cutler barátom megrögzött mosolyogva.

— Elpirulva feleltem:

„Csak ennyit írass rá: „...szébb jövőt kíván a hordár.”

Fensztemáhen — áblákót

Az üveges tótok hazájukba mentek az ábrólaváltozás után és helyüket erdélyi románok foglalták el

Arzsébetváros. Memorandumai-ucca 24. sz. aca felől a telket az aggságtól megbillent, tepte deszkakerítés választja el. Bent a he- falait mgerepszettette már, tetejét sok he- dilyuggatta. Az omlatag, végegyengült há- bizonyára az az erős akarat tartja, hogy y szegény embernek hajlékot adjon. teggelente egymásután nyolc-tíz alak nyo- ti az uccára a régi deszkakerítés keskeny an. Oldalt kell fordulniok a kióvakodásnál. a hátukon ott van az üveges tótok széles, deszkás alkotmánya, amelyben üveglapo- rított, szeget és szerszámot tartanak. Mikor v vannak, mind szóltalan néznek egymás sze- z, aztán ahányan vannak, annyifelé szede- dnek és csakhamar felhangzik ajkukon az edes riadó:

— Fensztemáhen, áblákót!
Husz esztendő előtt változott az állami fő- lom, a politikai pártok és rendszerek egy- váltogatták, de az ablakos tótok csatakiál- változatlan maradt. Roggyant vállu öregek, nyolc-husz-huszkét éves legénykék, mind- e ezzel az öskialtással ajánlják a háziasszo- naknak művésztüket a törött ablakok megcsi- sa érdekében.

Ugyan hogyan véteknek ezek az ablakos k a csehszlovák köztársaság összeomlásáról z önálló Szlovákiáról? Kiválasztok magam- egy bizalomkeltő képű idősebb férfit és meg- átom:

— Dobri den, sztricsko! Cso zse novo? Kedi t holi pod Viszoké Tatre? Jó napot, bátyuska! fujság? Mikor járt a Magas Tátra alatt?

— Az öregecske rámméz és nem válaszol. Gon- om, tán nagyot hall és egy oktávval feljebb ismétlem a megszólítást. Most már válaszol:

— Domnule, nu stiu numai romaneste!

Nagyot nézek. Egy üveges tót, aki nem tud u, hanem csak románul. Felfokozott riporteri áncsisággal mondom neki, hogy csak men- k tovább. Kibálja csak közbe az ablakcsiná- t, ez nem zavar a beszélgetésben. Megyünk spen egymás mellett, kérdezek és tiszta sa- zos feleleteket kapok.

Az első, amit megtudok tőle, az, hogy az ablakos tótok már az impériumváltozás utáni uszakban lassanként eltűntek a Bánságból és rdélyből. Persze, persze, gondolom magamban. azamentek államalkotó elemnek, zsupánok, po- csnikok, piszárók, ucsitelnikok váltak belőlük akinek nem jutott hivatal, abból is pán lett. y színezem magamnak az üveges tótoknak Er- dyből és a Bánságból való kivonulását. A ro- an üveges tót erre vonatkozólag nem tud köze- bi felvilágosítást adni, de ezeket mondja:

— Kolozsmegyeiek vagyunk. Apró falvain- m kerestül vonultak hazafelé az üveges tótok. mikor meg-megpihentek valamely faházunknál. ondogatták, hogy most már nem lesz nálunk nki, aki a betörött ablakokat megcsinálja, mert

ők hazavándorolnak. Gondolodni kezdünk. Szegény, nagyon szegény emberek voltak min- dig. Földecskénk — már akinek van — sová- nyan terem, kicsi birkanýajunk — már akinek ez van — alig hajt valami hasznót. A legtöbben közülünk erdőre és kőbányákba jártak dolgozni. Így jutottunk arra a gondolatra, hogy átvesszük az üveges tótok mesteriségét. Elemezt és más apróságokért elcsereztük üveghordozó puttonyu- kat, szerszámokat, megtanultuk tőlük az ablak- bevágást. Elmondták azt is, hogy az üvegeskeres-

kedésekben milyen engedelményt kapunk az üve- táblavásárlásnál, megmutatták, hogyan kell jó gittet meggyúrni és a nyelvünk is lassan ráfor- gott a fensztemáhen és áblákót kiáltásokra. Egész falvak tanulták meg az üvegeséget és el- árasztottuk Erdélyt és a Bánságot, sőt rajokat bocsátottunk az okiráltságba is. Hónapokig va- gyunk oda családuktól és amikor összetakar-ítottunk valamit, megyünk haza, csak azért azon- ban, hogy nemsokára megint visszaterjünk. Te- mesvárott tizennégyen dolgozunk.

Eleget tudtam. Elbucsztam, kezét fogtunk. Az ablakos ajkán máris fölhangzik a riadó me- gint:

— Fensztemáhen, áblákót!

Még utána szóltam és megkérdeztem tőle, tudja-e, hogy mit jelent ez a két szó.

— Dracu stie, — mondja, — biztosan így mondják tótlul az ablakcsinálást.

Igy változik a világ sora. Az üveges tótok- nak országunkból való kivándorlása néhány száz szegény embert kenyérhez juttatott.

Kubán Endre.

Váratlan fizetésleszállítás ért nyolcvan városi tisztviselőt

A városi tisztviselők és véglegesített alkal- mazottak minden hónap 20-án kapják fizetésü- ket. Tegnap azonban a kifizetés nem történt meg és ennek igen érdekes oka van. A város az új költségvetésbe a tisztviselők és alkalmazottak évi fizetésére húszonnyolc millió leit vett föl. Ez az összeg fedezi a rendszeresített, de esetleg üresedésben és az év folyamán betöltésre kerülő állások járandóságait és az évente tervezett elő- léptetésekkel járó kiadásokat is. Figyelembe veszik ilyenkor azt is, hogy az esztendő folya- mán halálozások és nyugdíjazások is történnek.

Az április 20-iki fizetések kiadásához szük- séges jegyzékeket a város különböző szolgálati ágainál idejében megcsinálták és eljuttatták a személyzeti ügyosztályhoz. Tekintettel azonban arra, hogy április a költségvetési esztendő első hónapja, a fizetési jegyzékeket a törvényes elő- írás alapján

beutatták a belügyminisztériumban.

A belügyminisztériumban egy bizottság vizsgá- lja felül a városok tisztviselőinek fizetési jegyzé- keit és a tárgyaláson résztvesz az illető város személyzeti ügyosztályának egyik képviselője is. A bizottsági üléseken az egyes városokat aztán kellemetlen meglepetések érték és ez nem maradt el Temesvár részére sem. A bizottság ugyanis felülvizsgálta a tisztviselők összes íra- taít és

a temesvári városi tisztviselők sorában nyolcvanot talált olyan fizetési osztályban, amely azokat nem illeti meg.

Megállapították, hogy az illetőknek nincsen meg az állásuk betöltéséhez való iskolai képesítésük, vagy idő előtt véglegesítették, esetleg soron ki- vül előléptették őket. Ennek alapján a nyolcvan tisztviselőnek havi járandóságait egyenként

ötszázról ezer leig terjedő összegben leszá- llították.

A város tegnap reggel kapta vissza a kijavított fizetési jegyzékeket azzal a rendelettel, hogy a kifizetés előtt a helyesbítés alapján új fizetési jegyzékeket készítsen. Emiatt aztán a városi tisztviselők és alkalmazottak áprilisi járandósá- gainak kifizetése egy-két napot késik.

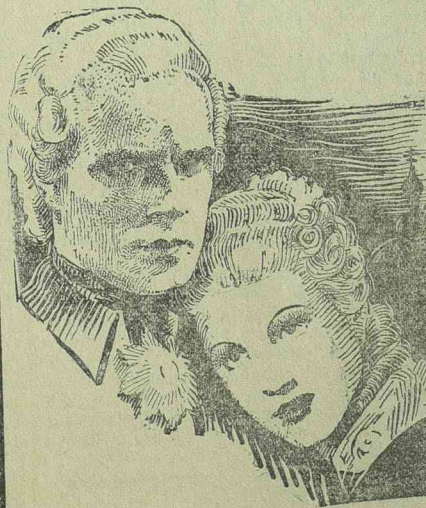
Mint értesülünk, a fizetésükben megkurti- tott tisztviselők emlékiratot intéznek a belügy- miniszterhez és kérik fogják, hogy eddigi fizeté- süket hagyja meg továbbra is. Hivatkozni fog- nak arra, hogy ezt a fizetést eddig háborítla- nul kapták évek óta tehát az szerzett jog.

SCALA MOZIBAN
péntektől kezdve
a legnagyobb orosz-tárgyu film:

Tarakanova

hercegnő

Egy izgalmas szerelmi történet a cárizmus idejéből

A páratlan szépségű her- cegkisasszony szerelme **Orlov** her- ceggel

Főszerepben:

Annie Vernay, Suzy Prim, Pierre Richard Wilm

Igen sokan utaznak már Budapestre a Nemzetközi Vásár utazási és vízumkedvezményeivel

Jelentettük már, hogy az április 28-án kez- dődő Budapesti Nemzetközi Vásár értékes uta- zási és vízumkedvezményei kedden már életbe is léptek. A vásárigazolványok, amelyek a kedvez- mények igénybevételére jogosítanak, minden uta- zási- és menetjegyiroadban országszerte bárki által megszerezhetők és olyan nagy a keletjük, hogy az árusítóhelyek már újabb utánpótlások- ról voltak kénytelenek gondoskodni. Az induló vonatokon is mind meglátják a megnövekedett forgalom, hiszen máris nagyon sokan utaznak a magyar fővárosba. Különösen nagyra értékeli a közönség azt a körülményt, hogy utlevél és vásárigazolványon, no meg a kedvezményes me- netjegyeken kívül semmi más nem kell az uta- záshoz, még csak vízum sem, mert az utlevelet utólagosan láttamozzák Budapesten mindössze 250 pengő kezelési díj lerovása ellenében. A ma- gyar határt is zavartalanul lehet átlépni, az ut-

levélvizsgálatnál semmiféle mellékkörülményt sem néznek.

Nagyon sokra értékeli a közönség azt is, hogy a vásárigazolvány tulajdonosa Budapest- ről bármely magyarországi állomásra — a ha- tárállomások kivételével — három külön utazást is tehet minden alkalommal 33 százalékos me- menetdíjkedvezménnyel. Az is jelentős kedvez- mény, hogy hazafelé a jövet bármelyik közbeeső állomáson meg lehet az utat egy ízben szakítani, de természetesen csak úgy, hogy a visszautat mindenképpen be kell május 18. napjának 24 órá- jáig fejezni, illetve legkésőbb akkor kell az utas- nak a kiinduló állomásra visszaérkeznie. Bu- dapestre legkésőbb május 8. napjának déli 12 órájáig kell megérkezni, visszafelé pedig legko- rábban április 28-án délután 16 órakor lehet Bu- dapestről elindulni.

A vásárigazolvány ára személyenként 120 lei.

Golf, football helyett tankvezetés és gránátdobás a divatos angol sport

Prospektus a Territorial Armyról, ahol minden előny megszerezhető és táncösszejáról is gondoskodnak

Ismét népszerű a TA, a háború dicsőséges önkéntes hadserege

London, április hó. 1914. szeptember 22-én a francia partokon angol katonák szálltak ki, akik egyenruha és fegyverzet tekintetében semmiben sem különböztek azoktól az expedíciós katonáktól, akik már augusztus első napjaiban Angliában a kontinensre érkeztek, csupán a zubbonyon levő TA jelzés ejtette gondolkodóba a franciákat,

arra nézve, hogy kikből áll az új zászlóalj? A TA rövidítése volt a Territorial Army elnevezésnek. A zászlóalj tagjai azok a fiatal angol férfiak voltak, akik önként jelentkeztek katonai szolgálatra. Banktisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak, ipari és mezőgazdasági munkások, diákok, művészek voltak a tagjai az első önkéntes zászlóaljnak, amelynek harci cselekvőképességét a franciák kétkedve fogadták. Mit fognak művelni ezek az intelligensarcú fiatal katonák, akik még néhány héttel ezelőtt békésen adták össze a számoszlopokat, vagy pedig egy londoni áruházban hat zsebkendő vásárlására beszéltek rá a vevőközönséget? Az úgynevezett oxfordi zászlóalj 1914. október 17-én a flandriai Mont de Catson ütközött meg egy német kerékpáros zászlóaljjal és azt visszazsorította. Ettől a naptól kezdve a fegyverszünetig a terrieriek az angol nép büszkeségét képezték és a nyugati harctéren mindenütt kitüntették magukat.

JELENTKEZZEN AZ ELSŐ NEGYED-MILLIÓ

„Védjétek meg Angliát“ ez a jelszavuk az angol önkénteseknek. Az úgynevezett szárazföldi hadsereg, tehát az önkéntesek hagyományára Angliában 80 éves. 1859-ben alakították meg a „volunteers“-szervezetet, mint az angol hadsereg tartalékát. MacDonald és Baldwin idejében a szervezet alig működött és ennek oka az angol leszerelési politikában kereshető. 1936-ban azonban életrekeltek a szervezeteket és legutóbb Chamberlain bocsátott ki felhívást az angol ifjúsághoz, hogy lépjenek be a 250 ezer főre előírányszott Territorial Armybe. Hoare Belisha hadügyminiszter beszédében kijelentette, hogy egyelőre

az első negyedmillióról van szó, amelyet újabb negyedmillióval kell követnie.

A toborzás egész Angliában folyik és a legtöbb vidéki keretnél már elérték a kívánt számot, tehát az önkéntes hadsereg első negyedmilliói kontingense legközelebb betelik. A háború alatt Anglia ilyen úton több, mint egy millió hadsereget létesített. A társadalmi nyomás — főleg a középosztályoknál — nagyobb volt, mint azokban az államokban, ahol intézményes hadsereg létezett. Középosztályú fiatalember, valamilyen egészséges külsővel, Londonban nem létezhetett a háború alatt anélkül, hogy katonára lett volna. A társadalmi bojkott addig ment, hogy a londoni klubokba, sportegyesületekbe csak katonákat vettek be, a nemkatonákat kigolyózták, hacsak nem igazolta, hogy volunteernek jelentkezett és betegnek találták.

Allást csak ilyen orvosi bizonyítvány alapján lehetett kapni a polgári életben

és a középosztályi fiatalasága 35 éves korig teljesen lehetetlenné volt téve, ha az „önkéntes“ hadseregbe nem jelentkezett. Így tehát Anglia valójában csak az alsó társadalmi rétegek elmaradásánál érezte meg, hogy nincsen védőkötelettség, viszont az egymillió hadsereg az értelmiség szempontjából jóval magasabban állott, mint Európa bármely más hadserege.

TIZENÖT NAP ALATT KATONA.

Régi angol jelszó az, hogy „a nemzet fiatalágának lelkesedésével kell az államot megmenteni“. Ilyen morális kötelezettség alól háború alatt kitérni nem lehetett. A Territorial Army 18—35 éves fiatalemberekből állott, de abba belépek 35—45 éves segédzsoldátosok és végül megszervezték a 45 éven felüli férfiakat arra, hogy kötelező módon betöltsék azokat a polgári helyeket, amelyek az önkéntesek után megüresedtek. A háború alatt a lelkesedés olyan nagy

volt, hogy a fiatalaság már nem várta meg a 18-ik életévét és

élt azzal a joggal, hogy szülői engedéllyel korábban léphessen a hadseregbe.

Az önkéntes önmaga választotta meg csapatát és fegyvernemét. Kaszárnyák nincsenek, tehát az önkéntes továbbra is otthonában marad és csak a rendes kiképzésen vesz részt.

Békében az önkéntes kiképzése abban áll, hogy tartozik négy éven keresztül 15 napon át egy baraktáborban tréningen részt venni, azon kívül, minden évben legalább negyven, a későbbi években 20 elméleti oktatóestet hallgatni. Ezen idő alatt kellő katonai kiképzést kap. Az oktatóest rendszerint egy nagy tornateremben folyik le. Azon főleg a fegyverkezelést és a gépkezelést tanulják meg. A „TA“ tagjai a kiképzésen kívül is szoros bairási kapcsolatban állanak egymással. Erről legjobban fogalmat alkothatunk, ha azt a prospektust elolvassuk, amelyet igen tetszetős kiadásban terjesztenek az angol ifjúság között és amely külsőleg semmiben sem különbözik egy furdó vagy utazási iroda prospektusától. Ez a propagandairat a következőket mondja:

Mindennapi kenyerünkben már kevesebb kell...

Orvosi tanácsra kevesebb kenyeret fogyasztanak és több édességet
Délutáni séta a kiflikiosarok frontján és diszkrét oldalpillantás a kétszemélyes cukrászdai bohókák felé

Az egyik forgalmas főtéri tejszarnokban a tíz deka vaj, fél liter tej és 4 drb. kifli átadás után a kiszolgáló tulajdonos megkérdezte a vevőtől, nem parancsol-e kenyeret is?

— Kösönöm, nem kérek — hangzott a válasz, — a tegnapiból maradt még mára is.

Amikor pedig a hölgy távozott, a tulajdonos mint régi ismerős előt, leleplezte a pékek szomoru nagy titkát:

hasonló kérdésre egyre gyakrabban kapnak hasonló választ a vevőtől.

— A tejből, vajból és talán a péksüteményből is nagyjában ugyanannyit vásárolnak most is általában vevőink, mint néhány hónappal ezelőtt, a kenyérből azonban határozottan állíthatom, sokkal kevesebbet.

A város fővonalán különösen délutánonként valóságos frontot alkotnak a kifliárusok, a luxus-sütemények árusítói, a péksütemény vásárlásának csökkenéséről nem lehet beszélni, de annál inkább a kenyér fogyasztásának apadásáról. Azelett inkább csak a gyümölcszezezon idején szokott nálunk csökkenni a kenyérfogyasztás.

E kétségtelenül lényeges változás ügyében megkérdeztünk egy nagy péküzem tulajdonosát, aki a következőket mondotta:

— Két-három év óta kb. tizenöt százalékkal, az 1919—1914-i, vagyis a háború előtti évekkel szemben pedig kb. 30%-kal esett a kenyérfogyasztás. Elmúltak már régen azok az idők, amikor egy

négyszemély részére készített ebéd mellé tíz karéj kenyeret tettek az asztalra.

Hosszu időn át egyes fogyasztórétegek vásárlóképessége körül beállott változással, azután pedig a fogycukrával magyararították ezt a csökkenést. Ha a fogycukrával való magyararítást helytállónak fogadjuk el, akkor mindenesetre feltűnőnek kell tartanunk a cukorkatizletek számának szaporodását, mert ezekben az üzletekben tudvalevően kevés olyan cikket árusítanak, melynek fogyasztása előmozdítaná a fogycukra sikerét. Hogy a kenyérfogyasztás csökkenésével szemben mégis a cukorfogyasztás emelkedett, annak csak egy magyarazata van, hogy újabb már a táplálkozási rendszer is nagy átállásokon ment keresztül...

— A TA-ba való belépés folytán megtanulhatod a gépkocsivezetést, a lovaglást, a céllévesztet, rádiószolgálatot és elektrikai ismereteket. Csapatosted egyben klubod is, ahol sportolatsz és minden fizikai játékot üzhetsz; így bozallat, könnyű atlétikát és billiárdot. Olcsó és vendéglőkben étkezhetsz és

gondoskodás történik társasöszejáról, amelybe barátaidat és rokonaidat bevezetheted. Ezreded és bajtársaid gondoskodnak rólad, ha magánéletben vagy foglalkozási ágadban nehézségek közé kerülsz.

A TA — ISMÉT DIVATOS JELVÉNY.

A TA összes tartó ereje tehát nem a fegyver, hanem a lelkesedés és bajtársi szellem, mely érvényesül a békeidőkben is és amelyre londoni átlagemberek nap nap után hivatkozna. Ujabbban a polgári ruhán viselik a kétbetűs jelet és a bajtársi szellem hétről-hétre láthatóan nő. Az angol önkéntes nem ismeri a tagzotti menetet, a passo románt, vagy a hadseregegység drilljeit, de

bámulatos ügyességét árul el a géppuskakezelésben, a tankirányításban és a kézigránátdobásban,

amelyek az utóbbi hetekben olyan népszerű lettek, hogy tökéletesen elnyomják a golfot és futballt. Általában népszerű az önkéntes hadseregnek a gondolata. Nem lehet állítani, hogy intelligens fiatalembereknek lelkesedéséből a sportszenvényből nagy és állandó hadsereget lehessen létesíteni, vagyis a kötelező katonai szolgálatot elkerülni, de a Territorial Army mindenkör az angol hadsereg gerincsapata maradt. A angol nem hangulatosa lény, ha valamit csinál alaposan és megfontoltan teszi és békeszeretét nehéz volt addig a pontig lerontani, hogy az angol fiatalemberek ma minden sportot félretéve, katonáskodnak és azt vallják: Football a good game, but better than it, better than an other game is that of man — hunting. (A futball jó játék, de annál is jobb és minden játéknál jobb, emberre vadászni.)

Ezekután természetesen érdeklődtünk egy cukorkakereskedőnél is, aki elmondta, hogy a háborús évek óta a cukorka és csokoládé fogyasztása 2—3 év óta kb. 30%-kal növekedett.

— Ezt a lényeges emelkedést — mondotta a cukorkakereskedő — részben annak tulajdoníthatjuk, hogy a cukorkák általában az olcsóbb cikkek sorába tartoznak, részben pedig annak, hogy újabb

különböző orvosi nyilatkozatok is fokozták az egyes cukorkafélék iránt a keresletet.

A cukorkakereskedőnek ez a megállapítása e sősorban a krumplucukorra vonatkozik, amelyre kétségtelen, hogy még sohasem volt annyira népszerű, mint jelenleg.

Ezek után még a cukrász véleményére voltunk kíváncsiak és megtudtuk egy illetékes szakembertől, hogy ősz óta 15—20%-kal kisebb cukrászsüteményfogyasztás és hogy a mandula, diómogyoró nagy drágulása, továbbá a nagy költség-többlet is erősen érezteti hatását a cukrásziparban.

Sietünk megállapítani, hogy ez a tájékoztatás nemcsak a cukorkaüzletek cukrászsütemény-árusítása körüli tapasztalatok miatt, hanem abból is okból is meglepetést kellett, mert általában közismert dolog, hogy délután 5 és 7 óra között a cukrászüzletek majdnem zsefoltalag tele vannak. Néhány ilyen szuftolt helyiség tulajdonosa azonban, amikor náluk is érdeklődtünk, már beszélgetésünk legelőjén arra figyelmeztetett bennünket, hogy

semmiesetre se engedjük magunkat külsőségek által megtéveszteni.

A legtöbbem ugyanis órákig ülnek 2—3 drb. sütemény mellett, amely fogyasztás két személy részére, husz lelen aluli összegből is kifutja. Ezer a kis pénzért pedig

még külön páholyt is kapnak a vendégek.

Elfelejtettük ugyanis megemlíteni, hogy délután és 7 óra között főleg azokat a cukrászüzleteket lehet szuftoltaknak mondani, amelyekben ilyen kis két személyes páholyok is a vendégek rendelkezésére állanak, ami viszont azt látszik igazolni, hogy csökkenő kenyérfogyasztás, a stagnáló süteménykezelet idejében sem hanyult az édesség iránti vágyakozás és szerelmében,

Olasz pénz Albániában

Azt mondják, hogy Mussolini azért hajtotta végre nagypéntek előestéjén az albániai megszállást, hogy Európában hűsvét alatt mindenki kellő nyugalomban gondolkodhasson azon, hogy vajjon erőszakról, vagy jogos igény érvényesítéséről szól Olaszország részéről? Az olasz sajtó komolyabb része kezdetől fogva kihangsúlyozta, hogy nagy különbség van a csehszlovák eset és az albániai előnyomulás között, mert Albániában Olaszországnak „szerzett jogai” vannak. Miben állnak ezek? 1920-ban a nagyköveti tanács elismerte, hogy Olaszországnak joga van Albánia megszállására, amennyiben ebben az országban nyugtalan helyzet mutatkozik. Ezzel a kérdés jogkérdésről arra az egyszerű ténykérdésre csökken, hogy vajjon Albániában tényleg nyugtalan állapotok voltak és ezek szükségessé tették-e Olaszország beavatkozását? Az angolok azt mondják, hogy nem, nyugtalanságról szó sem volt. Az olasz diplomácia természetesen ennek ellenkezőjét állítja. Ez az utóbbi hivatkozik arra, hogy Albániát voltaképpen Olaszország teremtette meg. A háború alatt Olaszország Albánia jórésztét megszállta és hozzácsatolta az országot függetlenségéhez, majd 1917-ben a nagyhatalmak eltűrték, hogy Albániát olasz protektorátus alatt álló államnak jelentessék ki.

Az olasz-albán viszony tehát a múltban több ízben megállapítást nyert anélkül, hogy az ellen valamely európai állam tiltakozott volna. Az olasz befolyást elismerte éppen úgy Fan Noli, mint Achmed Zogu. Ez utóbbival 1927-ben olyan egyezmény jött létre, amely gyakorlatilag már olasz hűbéres állammá tette Albániát. Az évek során Albánia nagy összegeket kapott Olaszországtól, amellyel megszervezte az albán hadsereget, modernizálta a forgalmi viszonyokat, hidakat, utakat épített, légijáratot létesített és mindent megtett az ország iparosítására. Az olaszok hivatkoznak arra, hogy egyetlen más európai állam nem támogatta Albániát. 1926-ban Albánia népszövetségi kölcsonnt kért és ekkor a genfi gyűlésen felszólalt Fan Noli, aki egy nagyon derék ember volt, de teljesen rosszul beszélt a francia nyelvet. A hatalmak képviselői jót mulattak az albán miniszterelnök francia beszédén, sőt az elnöklő Hymans belga miniszterelnök egyenesen kigúnyolta Albánia képviselőjét, de egy franknyi népszövetségi kölcsonnt sem juttattak a fiatal államnak. William Martin, a Journal de Geneve azóta elhunyt cikkírója már akkor megjegyezte, hogy a hatalmak Albániát Olaszországnak szolgáltatták ki.

Olaszország más szempontot is felhoz albániai eljárására és ez az az el nem hanyagolható szempont, hogy rengeteg pénzt fektettek be ebbe az országba. Most kiméltlenül beutadják a számlát. 1925-ben 10 millió svájci frankkal alakították meg az olasz tőkees az albán Nemzeti Bankot, egy évvel később 15 millió aranylírával részvénytársaságot létesítettek az albán gazdasági javak kiaknázására. 1931-ben 50 millió aranyfranknyi kölcsonnt adtak, míg 1932-ben újabb 100 millió aranyat. Summa summarum Olaszország 17—18 év alatt félmilliárd aranyfrankot investált abba az országba, amelyről Európa más államai tudni sem akartak. Ez az összeg olyan tökében nem bővelkedő ország számára, mint Olaszország, nagy pénz, de nagy pénz volna Anglia számára is. Olaszország tehát nem tűrhette, hogy Zog király most más felé kokettáljon és elveszítse közel 20 milliárd leinek megfelelő albániai beruházását. Ezért lett Zog, az eddigi szövetséges, „bandita” és „rabló”. Mellesleg azonban Albániának egyre fejlődő taláikhasználati lehetősége is van. A múlt évben már 277 ezer tonna nyerspetróleumot lehetett az albán olajmezőkről kitermelni. Kellő és okos termelési politikával ez a mennyiség növelhető. Azon kívül tartozunk az objektivitásnak azzal is, hogy Mussolinin nemcsak Zog király hálálansága haragította meg, hanem aggodalomba ejtette az Anglia által tervezett védelmi hálózat kiépítése. Albánia Görögországgal, Bulgáriával és Jugoszláviával határos, tehát rendkívüli stratégiai jelentőséggel bír, eltekintve attól a jelentőségétől, amelyet Törökország irányában, a Dardanellák birtoklása tekintetében fejthet ki. Az olasz kormány sietett Londonban kijelenteni, hogy az albán akció „strict limited” szigorúan korlátozott, de ennek a kijelentésnek az intencióját a jövő nem fogja megmutatni. A ma perspektívájából nézve a dolgot, a tárgyilagosság annak megállapítását követeli, hogy Olaszországnak bizonyos szerzett nemzetközi jogai és ezen kívül — ami a jogoknál is inkább ösztönözte cselekvésre — rengeteg pénze volt a fiatal déli államban.

Hogyan kell kitölteni az ingatlan nyilvántartási könyveket?

Mint ismeretes, április elsején új törvény lépett életbe, amely az ingatlan tulajdonosokat arra kötelezi, hogy

április 23-tól kezdődően, egy hónapon belül ugynevezett „ingatlan nyilvántartási könyvet” kell felfektetniük.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyről nyert információk alapján az alábbi tájékoztatót közöljük: A bejelentési kötelezettség

minden háztulajdonosra vonatkozik, akár maga lakik az ingatlanban, akár bérebe adta azt.

Az ingatlan-ellenőrzési könyvet a dohánytűzősdékben árusítják, darabonként 40 leies árban. A tulajdonos minden egyes ingatlanról két példányban kiállított ingatlan-könyvet fektet fel és azt

május 23-ig benyújtja az illetékes kerületi rendőrségen.

A rendőrség az egyik könyvet láttamozás után visszaadja a bejelentőnek. Minden ház csak egy könyvet (de két példányban) fektet fel abban az esetben is, ha az illető ház több tulajdonosé. Minden névjegyzékhez 4 nyilvántartó lap (fisa) tartozik. Ára darabonként 3 lei és minden trafikban kapható. Ezek rendeltetése a következő:

AZ EGYES SZÁMÚ NYILVÁNTARTÁSI MELLÉKLET

az egész ingatlanra vonatkozik és azt a tulajdonos, annak megbízottja, vagy több háztulajdonos

esetén a házgonnok állítja ki saját felelősségére és ugyanúgy írja alá. Ebbe az úrlapba bevezetik az épületben levő bérlemények, lakások, műhelyek, üzletek, stb. lakóit, illetve bérloít, de csupán a főbérlo, tulajdonos stb. vezeték és keresztnévét, a családtagok erre az ivre nem lesznek bevezetve. Fent a bal sarokban a Municipiul, Orasul, Comuna, Suburbana szavak után be kell írni a helységet, ahol az ingatlan fekszik. Fent középen a Bulevardul, Calea, Strada, Piata, Aleea, Fundatura szavak után (nem megfélélo törlendő) az ucca, piactér, stb. neve irandó be, utána a házszám. A „Compus diu:” rovatba betűvel kell beírni az épületben levő lakások, garzon lakások, bútorozott szobák, ipari vállalati helyiségek, üzletek, műhelyek vagy intézmények számát, mindegyiket a megfelelő rovatba. A „Numarul apartamentului” rovatba a bérlemény sorszáma irandó be, a „Numele si pronumele locatorului principal” rovatba a főbérlo vezeték- és keresztnéve jön, ezen az iven tehát csupán azok szerepelnek, akik a szerződést megkötötték. A „Destinatia inceperii” rovatba a bérlemény rendeltetése irandó (lakás-locuinta, műhely-atelier, üzlet-pravalia, stb.). A következő rovatba az vezendő be, hogy az illető milyen minőségben bírja a bérleményt (tulajdonos, bérlo, stb.). Az ezt követő rovatba tulajdonosnál a tulajdonjogot igazoló okirat, bérloznál a bérleti szerződés száma irandó be. Az „Observatiuni” rovatba kell bevezetni az esetleges megjegyzéseket.

A kettős számú nyomtatványmelléklet kitöltése

minden családfőnek kötelessége, vagy olyan személynek, aki bármilyen alakban az ingatlan egy részét használatra bírja. Ebben a nyomtatványban a következő adatoknak kell szerepelniük: 1. A bérlemény rendeltetésének megjelölése (lakás, iroda, műhely, bútorozott szoba, stb.) 2. A bérlo és a vele együtt lakó családtagok, cselédek vagy más személyek neve, születési adatai, foglalkozása, nemzetisége, vallása, katonai helyzete (livret száma), a pénzügyigazgatósági nyilvántartás száma, a rádióelőfizetés száma, gépkocsi, tehergépkocsi vagy motorkerékpár bejegyzési száma, a fegyvertartási engedély száma, valamint azon iratoknak száma, amelyek alapján a beírás megtörtént. Feltüntetendők nemcsak a családfő, illetve bérlo adatai, hanem a vele együtt lakó összes személyeké. Azon személyek esetében, amikor az illető valamilyen háznál tulajdonos, vagy bérloként szerepelnek, de más ingatlanban bírnak lakással, szintén bevezetendő a rájuk vonatkozó adat, azzal, hogy a „megjegyzések” rovatba bevezetendő a lakhely pontos megjelölése is. Használható feltüntetendők ebben a nyilvántartási nyomtatványban mindazok, akik az ingatlan körül valamilyen hivatásból munkakört teljesítenek (házmestere, felvonókezelők, stb.) ezirányú beosztásukat pedig fel kell tüntetni a „megjegyzések” rovatban. Gyermekeknél, vagy a családhoz

tartozó más személyeknél, akik ideiglenesen nem laknak a házban, (katonai szolgálatot teljesítenek, iskolai internátusban laknak, kórházban fekszenek, stb.) a személyi adatok feltüntetésén kívül ezt a körülményt is fel kell tüntetni a „megjegyzések” rovatban.

A HARMADIK SZÁMÚ NYOMTATVÁNY-MELLÉKLET

változás esetén töltendő ki, minden olyan esetben, amikor a második számú nyomtatvány adataiban valamilyen módosítás történik. Ezt a nyomtatványt

24 órán belül kell az illetékes rendőrhatalóságokhoz eljuttatni.

A NÉGYES SZÁMÚ NYOMTATVÁNY

az időleges változások bejelentésére szolgál és ezt azok a személyek kötelesek kitölteni, akiket az első szakaszban sorol fel a végrehajtási utasítás, mégpedig mindazon esetekben, amikor — ha csak egyetlen éjszakára is — pénzért, vagy ingyen hajlékot adnak más helységből való idegeneknek. Ennek a bejelentésnek a következő reggelen kell megtörténnie az illetékes rendőrhatalóságnál, a kitöltött négyes számú nyomtatvány benyújtásával. Nem számítanak idegen személynek azok, akiket a Carol II. büntetőtörvénykönyv 183. szakaszának 5 pontja I. bekezdésében sorol fel.

Általános intézkedések

A ház-névjegyzékben foglalt fisáktól minél olvashatóbban kell kitölteni. Az írni nem tudók ügyvédhez fordulhatnak. Az így kitöltött úrlapokért az ügyvéd felelős. Minden egyes rubrika kitöltendő. A 2. számú fisában kivétel nélkül a cselédeket is beleértve, mindenki bevezetendő. A háztartási alkalmazottak rubrikájában fel kell tüntetni a szolgálati könyv számát és kiállítás időpontját is. A foglalkozások rubrikájában részletesen ismertetni kell az illető foglalkozását. Például: Nem irandó, hogy kereskedő, iparos, hivatalnok, stb., hanem pontosan meg kell nevezni a foglalkozási ágat is. A foglalkozás nélkülieknél feltüntetendő a megélhetési forrás. Az erkölcsrendészetnél nyilvántartott nők mint prostituáltak irandó be. A szülők által eltartott gyermekek, mint ilyenek szerepelnek. Akik minden kereset nélkül vannak, munkanélkülieknek tüntetendők fel.

A törvény 17. szakaszának értelmében a népesedési hivatal minden felvilágosításért 20 lei illetéket szed.

BÜNTETÉSEK

Azokat a háztulajdonosokat és főbérloket, akik az 1. 2. 3. 4. fisát nem töltik ki és bebizonyosodik rólok, hogy az igazságügyi hatóságok által körözött egyének bérletet nálok lakást,

100 ezer leitől két millió leiig terjedhető pénzbüntetéssel sujtják.

Amennyiben kiderül, hogy nem szándékosan történt a kötelező ház-névjegyzék és fisák be nem nyújtása és ha a lakók között nem volt hatóságilag körözött egyén, úgy a büntetés 3000 leitől 10 ezer leiig terjed. A büntetést a pénzügyi hatóságok hajtják végre a megbírságot ingó vagy ingatlan vagyonának terhére.

A bírság be nem hajthatóság esetén fogház-büntetésre változtatható át.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Autótárolalom

Sir Reginald Hildyard, az angol birodalomhoz tartozó Bermuda sziget kormányzója lemondásának érdekes körülményei élénken foglalkoztatják az amerikai közvéleményt.

Sir Reginald azért mondott le, mert nem engedték meg neki, hogy autót tartson, minthogy az autótárolalom egyáltalán tilos a szigeten. Bermuda az amerikaiak egyik legszebb és legnépszerűbb kirándulóhelye; s a sziget törvényhozása Bermuda szépségének és nyugalmanak érdekében ragaszkodik az autótárolalomhoz.

A kormányzósági hivatal a következő közleményt adta ki a kormányzó lemondásáról:

„Öccsellencijája ezen az uton nyilvánítja ki, hogy úgy ő, mint Lady Hildyard igen nagy örömmel tartózkodott Bermudán és nem is mondott volna le, ha nem lett volna oly nagyok a közlekedési nehézségek. Nagyon sajnálja, hogy háromévi bermudai tartózkodása alatt nem ismerkedhetett meg jobban a szigetek különféle tevékenységével és embereivel. Autó használatát nélkül képtelen volt hivatali kötelességeit megfelelően ellátni.”

A New York Herald Tribune így ír a kormányzó lemondásáról:

— Bermuda inkább a kormányzóját vesztette el, mint a lelkét. Az autók híánya a sziget egyik nagy vonzereje. A törvényhozásnak igaza van. Majd az ősszel Sir Reginald Cussearben jól megnyomhatja a gázpédált.

— Üdvözlő táviratok Calinescu Armand miniszterelnökhez. Bucurestiből jelentik: A román fiatalok és a fagémunkáló iparosok a következő táviratot intézték Calinescu miniszterelnökhez: Az ideai iskolai tehetségi versenyen összegyűlt „Tinerimea Română” tagjai kérik fogadja legmelegebb üdvözlésüket azért az okos és energikus kormányzásért, amellyel az ország sorsát irányítja. Nae Dumitrescu elnök a Bucegi-tartomány területén működő fagémunkáló iparos munkaadók céhének igazgatótanácsa valamennyi tagjának nevében teljes egészében magáévá teszi a miniszterelnök új által a Nemzeti Újjászülésért Arconala legfelső tanácsának ülésén tett nyilatkozatát, amely nagy mértékben hozzájárult a nemzet erőinek, valamint a bizalom növekedéséhez. Kérjük, fogadja legőszintébb szerencsevánatainkat azért a bátor magatartásért, amelyet az országot fenyegető veszedelem idején, most is készek vagyunk harcolni az ország határainak és függetlenségének megvédelméért. Öfésze, II. Carol király parancsnoksága alatt.

— Francia előkelőségek Titeanu alminiszternél. Bucurestiből jelentik: Titeanu Eugen sajtó és propagandaiügyi államtitkár kihallgatáson fogadta A. Kerkhofsot, a franciaországi belga hadirokkantok egyesületének elnökét, valamint Leonard Leont, a légei-nemzeti hadirokkant egyesület szövetségi elnökét.

— Halálos bányászerecséltenség. Petrozényból jelentik: Haláloszerű szerencsétlenség történt a „Petrosani” társaság petrilai szénbányájában. Egy Wiedmann nevű bányász robbanásokat végzett és e közben a dinamit idő előtt felrobbant. A bányász már nem tudott elmene-külni és a szerencsétlenség ember életét vesztette. A közelében tartózkodó két társa súlyos sérüléseket szenvedett. A felelősség megállapítása érdekében vizsgálat indult.

Április 21
Péntek

Anzeim, Januárius

1736. április 21-én halt meg Bécsben Szavoyai Jenő herceg a nagy hadvezér. Régi francia család gyermeke volt és katonának akart beállni a francia hadseregbe, de XIV. Lajos király a vézna fiatallembert inkább a papi pályára akarta terelni. Jenő herceg erre Bécsbe sietett és szolgálatát Lipót osztrák császárnak ajánlotta fel. Csakhamar kiderült, hogy a vézna fiatallembert született katonai tehetség. Számos harctéren vett részt, mindenütt kitüntette magát és 1693-ban már tábornagy volt. Ezentul már hadsereget bízta rá, amelyet mindenütt diadalra vitt. Dicsőséggel harcolt minden európai harctéren. A Belső Jenő herceg szabadtöltés föl a törökök alól és 1716 október 13-án visszafoglalta tőlük Temesvárt. Csak akkoriban vonult vissza pihenmi. Halála óta több mint kétszáz esztendő múlt, de számos legenda ma is él róla a nép ajkán.

1799. április 21-én született Tancsics Mihály író. Írásaival számos esetben vonta magára a cenzura haragját. Ezért elítélték és bebörtönözték. Amikor 1848. március 15-én Pesten kilört a forradalom, az ifjúság Petőfi Sándor vezetésével Tancsics Mihályt kiszabadította a fogságból. Tancsicsot később képviselővé is választották.

— KÉNYSZERMUNKÁRA ÍTELT GYLKOS. Kolozsvárról jelentik: Még a múlt év nyarán történt, hogy Szabó István asztalossegéd meggyilkolta Egyed Kató munkásleányt. A gyilkosság elkövetése után Szabó István elmenekült és a rendőrség mai napig sem tudta kézrekeríteni. A kolozsvári törvényszék ma tárgyalta az ügyet, amelynek során csak egyetlen egy tanúkihallgatás történt: az áldozat édesanyját. A tizenöt perces tárgyalás után a gyilkost — távollétében — 25 évi kényszermunkára ítélték.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrnyeség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

(—) Utlevelet csak személyesen lehet kérni. Gritta Ovidiu rendőrkésztor közli, hogy a rendőrzérezigazgatóság 13722 számú rendelete értelmében utlevelet csak személyesen lehet kérni és a kérvényt is személyesen kell benyújtani. Utlevéligyben idegen személyek közbenjárását semmiképpen sem engedik meg és azokat az utlevélkérelmeket, melyeket nem személyesen nyújtanak be, elutasítják.

(—) Ifj. dr. Engels Béla fogorvos és szájszészív visszatért és rendelését újból megkezdte.

— Érdekes módon került meg egy ellopott értékes festmény. Bucurestiből jelentik: Kimon Loghi ismert román festőművész értékes módon jutott birtokába több, olyan értékes festménynek, amelyek még 16 évvel ezelőtt loptak el tőle. Még 1923-ban történt, hogy a kiváló festőművész többnapos tanulmányútra Németországba utazott és amikor hazatért, lakását kifosztotta. A betörők az értékesebb holmikot, közöttük a „Keresztre feszített Krisztus” című vásznát is magukkal vitték, amelynek már akkor is 130.000 lei volt az értéke. A rendőri nyomozás nem járt eredménnyel és a festőművész lemondott róla, hogy ellopott értékeit és képeit többé viszonlássza. Tizenhat esztendő után, az elmúlt napokban az ügyben váratlan fordulat következett be. Az egyik fővárosi lap apróhirdetési rovatában a következő szövegű hirdetés jelent meg: A „Keresztre feszített Krisztus”, Kimon Loghi munkája, eladó. Érdeklődni a következő telefonszám alatt lehet: ... A festőművész természetesen azonnal a rendőrséghez fordult, majd pedig egy rendőrtiszt társaságában felkeresték az egyik Lipsicani-uccai nagyáruházat, amelynek távbeszélő száma a hirdetésben megjelent telefonszámmal azonos. Itt kiderült, hogy a hirdetést az egyik tisztviselő tette közzé, aki viszont elmondta, hogy a festményt, mintegy tíz esztendővel ezelőtt kapta kért öregembertől, akik az egyik szegényház lakói voltak. Miután a történetek óta több mint másfél évtized telt el, a rendőrség nem tudta a tetteseket kinyomozni. Ha azonban véletlenül kére is kerültek volna, büntetőjogilag nem lehetne őket felelősségre vonni, miután a bűncselekedet azóta már elévült.

(—) Leégett egy füstölőkamra Rónácon. Sferdea Dumitru román lakos füstölő kamrájában tűz támadt. A füstölőkamra leégett és a benne levő hus is elhamvadt. A lángok a szomszédos ház kerítésére is átcsaptak, de végül sikerült a tüzet eloltani.

(—) Dr. Wellisz fogorvos ismét rendel d. e. 10—1-ig és d. u. 2—5-ig. Bulev Carol 8.

Az ember leghűbb barátja: a kés

Mexikó-Cityben nemrég tanulságos kiállítás nyílt meg a legkülönbözőbb háztartási cikkekből és használati tárgyakkól. A bemutatók csökos átalveto-szűnyegjeitől a majorsági antik kőkorsógig felvonult itt minden, ami mexikói életre jellemző. Mi több, a rendezőség szakértőkből álló bizottság közreműködését kérte fel annak megállapítására, melyik használati tárgy a legnépszerűbbetelenebb a lakosság számára? A dicsőítő elismerést a „macheta” nevé kényezte el. Ez a kés nem holmi egyszerű buglyibicska; markolata rövid ugyan, de széles pengéje, mely a végén a török handszása emlékeztetően elkarnyarodik, hatvan-hetven centiméter hosszú. A „macheta” használatának sokfélesége tényleg elkesztő. A gondos mexikói anyák — főképp faluhelyen — már 5—6 éves gyermekeiket kioktatják, mi mindent lehet csinálni ezzel a csodakéssel. Attól eltekintve, hogy a legtöbb konyha és házközüli munkát vele végzik, felhasználják a hus szeletelésére, javdóásra, farragásra, a kaktuszültetvényekben is vele vágják le az inas, erős törzsről a szárazs leveleket. A „társasjátékok” egyik elengedhetetlen alkabrésze a „macheta”. Mindennapos látvány, hogy egy-egy városka főterén a gyerekek azaz versengenek egymással, melyik tudja „michetáját” a husz-huszcentos lépésnyi távolságra felállított fatábla kelles-közepébe dobni. Az őserdőbe aztán egyenesen istenkisértés elmemmi „macheta” nélkül. A koravánok előtt haladó előcsapat tagjai machetájukkal vágják, nyesik a sűrű bozótot, a fákról lecsöngő indákat és folyondárokat, így törve utat társaiknak. Rádásul a szegény bemutatóknak jeformán egyetlen fegyvere ez az öröngös szerszám, mert Mexikóban, ellentétben a róla készült filmekkel, nagyon drága a lőfegyver s így egyáltalán nincs hullvető revolver minden szolgaleány bórövében. Végül az asztalosok machetájukkal adják meg a bútorok formáit, sőt ezzel készítik el a koporsót is. Így a „macheta” elkíséri a mezőitől a bölcstől a koporsóig, igazolva azt a régi, helybeli közmondást: „Az ember leghűbb, legmegbízhatóbb barátja: a kés”.

(—) Dr. Brück Pál orr-, fül- és gégeorvos, ismét rendel, d. e. 9—10, d. u. 3—5-ig. Telefon 36—88. I. Str. Wilson 4. Uj telefontűlet mellett.

(—) Elhalasztották a temesvári munkakamara volt vezetősége perének tárgyalását. A temesvári törvényszék tegnapra tüzte ki a temesvári munkakamara volt vezetősége perének tárgyalását. A tárgyalást azonban nem tartották meg, mert megállapították, hogy a munkaügyi miniszteriumot nem idézték meg. Ezért a törvényszék a tárgyalást május negyedikére halasztotta és a munkaügyi miniszterium megidézését elrendelte.

(—) Házasságok. Házasságot kötöttek: Pitariu Cornel városi tisztviselő és Madlor Ilona, Ardelean Florea hajós és Vladimirescu Vasiliina.

(—) Egyházzenei ajtatosság. Az arzsebétvárosi római katolikus egyházközség templomi ének- és zenekara Weisz János karnagy vezénylete alatt vasárnap, április 23-án este félhét órakor a plébániatemplomban egyházzenei ajtatosságot rendez. Előadásra kerülnek Volly, Rheinberger, Dantonello, Liszt Ferenc és Kodály Zoltán különböző szerzeményei. A műsor keretében Korner József dr. általános püspöki helynök adománycskát tart. A hangverseny hallgatóitól adományokat az orgonaaalap javára köszönettel fogadnak.

GYÓGYSZERTÁRÁK ÉJJELI SZOLGÁLATA:

Péntken, április 21-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszerár.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerár.

A III. kerületben a Miron Costin ucca sarkán levő Merkle gyógyszerár.

A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár.

A V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

MŰSOR:

PÉNTEK, ÁPRILIS 21.

APOLLÓ: Az órádok völgye (angol film).
CAPITOL: Búcsú mindörökre (angol film).
RIVOLI: Afrikai légió (német film).
SCALA: Tarakanova (francia film).

Hivatalos közlés a magyarság jogos kéréseinek előterjesztéséről

Calinescu miniszterelnök több kérdésben azonnal intézkedett

Mai lapszámunkban jelentettük, hogy Bánffy Miklós gróf, Szász Pál és Teleki Ádám gróf Bucarestben kihallgatáson jelentek meg Calinescu miniszterelnökkel és Dragomir Silviu kisebbségügyi miniszterrel, akikkel fontos tárgyalásokat folytattak. A magyarság vezetői csütörtökön érkeztek vissza

Záróülést tartott a benemavatók bizottsága

A benemavatók bizottsága ma tartotta záróülését Plymouth lord elnökletével. A bizottság felmentette a hatalmakat azon zárlat alól, amelynek értelmében nem szállíthatnak hadianyagot Spanyolországba. Ugyancsak elhatározta a bizottság, hogy megszünteti a Spanyolországban életbeléptetett szárazföldi és légi ellenőrzést.

szá Kolozsvárra és tárgyalásaikkal kapcsolatban a népközösségi iroda a következő közleményt adta ki:

„Az utóbbi idők eseményei felkerekessék az illetékes kormánytényezőket. Szerdán Bánffy Miklós gróf a népközösség elnöke és az Újjászületési Front igazgatósági tagja és Szász Pál a front igazgatósági tagja több, mint egy óráig tárgyalást folytattak Dragomir Silviu kisebbségügyi miniszterrel, amelynek során szönyegre vetették a legelőtöbb megoldásra váró kérdéseket. Szerdán délután Bánffy Miklós gróf és Szász Pál hosszabb kihallgatáson jelentek meg Calinescu Armand miniszterelnökkel. Ennél a tárgyalásnál Dragomir Silviu is jelen volt. A magyarság vezetői a tárgyalás során felhozták a magyarság számos sérelmét és szövétték több jogos kívánást. A kormányelnök egyes kérdésekben nyomban intézkedéseket is tett.

Magyarország megkezdte a csapatok leszerelését

Budapestről jelentik: A Havas iroda a következőket jelenti: Mértékadó magyar helyről hivatalosan jelentik, hogy megkezdődött a magyar csapatoknak a határrezséken való leszerelése. A leszerelést április 12-én kezdték meg a

csapatok és az teljesen normálisan folyik. Ezt a tényt azért jelentik hivatalosan, hogy megcáfolják azokat a híreket, mintha a magyar kormány nem tenne eleget a leszerelésnek.

Ciano olasz külügyminiszter szombaton a jugoszláv külügyminiszterrel tárgyal

Jövő héten résztvesz a német birodalmi gyűlésen

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter és Cincor Markovics jugoszláv külügyminiszter szombatra tervezett tárgyalásai során a magyar-jugoszláv közlekedési kérdése is szóba kerül.

Olaszország ugyanis vállalta a közvetítő szerepét a két ország között.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph ér-

tesülése szerint Ciano olasz külügyminiszter a jövő héten hivatalos látogatásra Berlinbe érkezik és

és résztvesz a birodalmi gyűlés április huszonnyolcadiki ülésén,

amelyen Hitler válaszolni fog Roosevelt üzenetére.

A Pierlot-kormány nehézségei

Brüsszelből jelentik: Alighogy megalakult az új belga Pierlot-kormány, máris újabb feszültség észlelhető. A katolikus kormánnyal szemben a flamand katolikusok pártjában ugyanilyen elégedetlenség mutatkozik, mert szerintük nincsenek eléggé képviselve a kormányban. De

elégedetlenek rajtuk kívül a demokraták és a liberálisok is. Ilyen körülmények között Pierlot miniszterelnök a jövő héten a parlament elé terjeszt egy felhatalmazási törvényjavaslatot és ennek elfogadásától függ a kormány sorsa.

(—) A VÁLLALATOK SZEMÉLYZETÉNEK ELLENŐRZÉSE KEDDEN KEZDŐDIK. A nemzeti munka védelméről szóló törvény alapján a kereskedelmi és iparvállalatok minden év első hónapjában személyzeti kimutatást kötelesek beterjesztetni a nemzetgazdasági minisztériumhoz. Ezeknek a kimutatásoknak a felülvizsgálására az egyes királyi helytartóságok területén ellenőrző bizottságokat alakított a kormány, amely bizottságoknak feladata lesz megállapítani azt, hogy az egyes vállalatok által kimutatott adatok mennyiben felelnek meg a tényleges helyzetnek. Temesvárott ezen bizottság tagjai a következők: Faur Liviu miniszteriumi igazgató, iparfelügyelő, aki a bizottság elnöke, Ilincea Iuliu kereskedelmi felügyelő, alelnök, továbbá Secosan R. dr. a királyi helytartóság képviselője és Botes Gheorghe munkügyi vezérfelügyelő, a bizottság tagjai. Az ellenőrzés munkája a vállalatoknál a helyszínen április huszonötödikén kezdődik.

(—) SZÍNHÁZI HANGVERSENY. A Lyra vasúti énekkar április 29-én este a városi színházban nagyszabású hangversenyt rendez. Ez alkalommal először mutatkozik be a temesvári közönség előtt a Lyra új karnagya, Filaret Barbu, aki mint a lugosi zenekolga igazgatója és a Vidu-kórus karnagya ismert nevet szerzett magának. Jegyek a színházi pénztárnál elővételben már kaphatók.

(—) GYÁSZMISE. Vasárnap, április 23-án délelőtt féltizenkettőkor az erzsébetvárosi görög keleti román templomban a negyven nap előtt elhunyt Popescu Mária nyugalmazott postatisztviselőné, Demencescu Ion helytartósági kabinatigazgató megboldogult anyósa lelki üdvéért gyászmisét tartanak.

(—) AZ EMLÉMŰVEK VÉDELME. A polgármesteri hivatal felhívja a közönséget, hogy a város területén levő műemlékeket becsülje meg. Azokat, akik a műemlékeket megrongálják, bepiszkítják, vagy azok körül szemetlnek, a törvény értelmében szigorúan büntetik.

(—) A GYLKOS ÉRDEKLŐDÖTT A RENDŐRSÉGEN A NYOMOZÁS MENETE IRÁNT, AMIRE LETARTÓZTATTÁK. Budapestről jelentik: A rendőrség ma kézrekerítette a néhány nap előtt meggyilkolt Reisz Márton asztalosmester egyik gyilkosát, Kain István kárpitóságát. A kárpitóság ugyanilyen délelőtt elment a rendőrfőkapitányságra és ott érdeklődni kezdett a gyilkosság nyomozása felől. Ez gyanússá tette, felismerték és letartóztatták. Megtalálták nála gyanúsított társának Sax Józsefnek a levelét, aki a levélben elismeri, hogy ő gyilkolta meg egyedül az öreg asztalosmestert és közli azt is, hogy egyelőre a Hűvösvölgyben bujkál. A detektívek most ezt is erősen keresik.

(—) UNITARIUS ISTENTISZTELET lesz vasárnap, április 23-án délután félöt órakor a belvárosi evangélikus templomban.

(—) GYÁSZISTENTISZTELET CRISTEA MIRON PATRIÁRKÁERT. Szombaton, április 22-én lesz negyven napja Cristea Miron patriárka-miniszterelnök halálának. Ebből az alkalomból a gyárvárosi görög keleti székesegyházban délelőtt 11 órakor gyászistentisztelet lesz, amelyen az összes polgári és katonai hatóságok képviselői résztvesznek.

Minden ellenzéki párt résztvesz a jugoszláv kormány-koalícióban

Belgrádból jelentik: A horvát-szerb megegyezés befejezés előtt áll. Ugy hírlik, hogy a végleges megegyezés után koncentrációs kormány alakul, amelyben résztvesznek a horvát parasztpárton kívül a többi ellenzéki pártok is. Macsek nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy a szerbekkel való megegyezés szükséges és lehetőséget nyújt, hogy a szemben álló vélemények kiegyensúlyozódjanak.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban következő gyermekek születését jelentették be: zabó Anna, Rosenfeld Éva, Schimmer Hildeard Dorottya, Bohn Erzsébet, Brach Péter.

— A német népközösség vezetője a miniszterelnök előtt. Bucurestiből jelentik: Calinescu miniszterelnök szerdán kihallgatáson fogadta a omániai német népközösség vezetőjét, Hans Iedrichet, aki a német kisebbséget érdeklő több agyfuntosságú probléma ügyében tárgyalt a miniszterelnökkel. Calinescu miniszterelnök az egyes kérdésekben azonnal intézkedett, más gyekben pedig ígéretet tett, hogy azok alapos megvizsgálása után fog intézkedni.

— Betiltottak egy székelvudvarhelyi lapot. Bucurestiből jelentik: A Székelvudvarhelyen megjelenő Glasul Romanesc című lap megjelenését két hétre felfüggesztették. A lap megjelenésének felfüggesztésére egy külpolitikai cikk szolgáltatót okot.

— Aranyszobrot találtak. Laussaneból jelentik: A Vaud kantonbeli Aventicumban végzett ásások alkalmával egy egyméter hosszú aranyszobrot találtak, amelynek súlya 1650 gramm. A melliszobor Antonius Pius római császár ábrázolása.

(—) Szőlő- és gyümölcsfapermetező, oltórumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— Halálos vonatszerencsétlenség Franciaországban. Párisból jelentik: Az amienssi vasútvonalon az egyik motorosvonat kiskilott. A szerencsétlenségnek öt halottja és húsz sebesült áldozata van.

(—) Halálozások. Meghaltak: Netschass Ádám 42 éves földműves, Berhardt János 82 éves dohánygyári nyugdíjas, Friedmann Adolf 64 éves cipész, Rosariu Nicolae 24 éves hadnagy, Simon Mihály 1 éves gyermek, Paulik Pál 65 éves bogárnár, özvegy Filka Katalin, született Ciuca, 79 éves, Grosz Julianna, született Iritz, 63 éves.

(—) MAGYAR NÖGYLET VIRSLIDÉL-UTANJA. Vasárnap, április 23-án délután öt órai kezdettel a gyárvárosi Ifjúsági Egyesület helyiségében lesz a virslidélután. A tánc a közbejött akadályok miatt elmarad.

— A CÉGBIZOTTSÁG ISMÉT ENGEDÉLYEZETT TÖBB MŰKÖDÉSI ENGEDÉLYT. A cégbejegyzések ügyében dönteni hivatott temesi bizottság ülést tartott és ezen alkalommal nyolc újabb működési engedély került tárgyalásra. Ionescu Agricola táblabíró elnököt a bizottság ülésén engedélyezte Barca László dr. vegyi laboratóriumát Lugoson, továbbá a Corsó mozgóképszínház részvénytársaságot Temesvárott és végül Trasser Miklós (Whitehouse) cégében névbejegyzés módosítását és Gatalja közönségen fiók létesítését. Ezenkívül a bizottság egy cégjegyzési kérvényt elutasított, három kérvény tárgyalását az iratok kiegészítése céljából elhalasztott, egy kérvényt pedig időközben visszavontak.

(—) ELŐLÉPTETÉSEK A PÉNZÜGYI SZOLGÁLATBAN. A pénzügyminiszter a héten írta alá a pénzügyi tisztviselői karban foganatosított előléptetéseket. A temesvári pénzügyi szolgálatban előléptek a következők: Tuteanu Ion a pénzügyi vezérfelügyelő és másodosztályú osztályfőnöke, Sebesan Szvetozár ellenőr, Simeirea Vasile, Luchita Teodor, Captera Grigore és Ispas Constantin tisztviselők. Bicsay László ellenőrt hasonló minőségben Lugosra helyezték.

Férfizarándoklat Mária-Radnára

Közöltük már, hogy május hetedikén az évente szokásos férfizarándoklat indul Temesvárról Mária-Radnára, amelyen ezúttal is sokszázan vesznek részt városunk katolikus férfiai közül. A különvontat május hetedikén, reggel félöt órakor indul el a józsefvárosi állomásról és a gyárvárosi állomáson is megáll, ahol mindig nagy tömegben szállnak fel a gyárvárosi hívók. A zarándoklatot Pacha Agoston püspök vezeti, a rendezés munkája pedig Wegling János kanonok kezében van. A zarándoklat Mária-Radnára érkező, reggel kilenc órakor szentmisén vesznek részt, amelyet Pacha püspök mond, majd Elsnér József szentszéki tanácsos, jánosföldi plébános német és magyar nyelven szentbeszédet tart. Mise után következnek a szokásos eucharisztikus körmenet, majd a templomban visszatérve, ünnepléses Te Deum lesz. Délben közös ebéd a Szálkai-féle vendéglőben, délután három órakor keresztúti ájtatosság, amelynek végén magyar és német szentbeszédet Lichtenberg Rezső dettái plébános mond. A zarándoklat különvonata ugyanaznap, este hét órakor érkezik vissza Temesvárra és a gyárvárosi állomásról Pacha püspök vezetésével a gyárvárosi plébániatemplomba vonulnak, ahol a befejező szertartás megy végbe.

KÖZGAZDASÁG

A részvénytársaságok április végéig feltétlenül adják be adóvallomásukat

Az adótörvénynek április elsején történt módosítása az idei pénzügyi évben is mellőzte az adókövetés rendszerét és az egyes adókat husz százalékos emeléssel előírta erre az esztendőre. Ezzel kapcsolatban felmerült a kérdés, hogy a részvénytársaságok, amelyeknek a törvény előírásai szerint legkésőbb április 30-ig adóvallomásokat be kell nyújtaniuk, kötelesek-e ezeket a vallomásokat és a kapcsolatos kimutatásokat a pénzügyigazgatásnál betervezni, vagy sem? A temesvári pénzügyigazgatóság ebben a kérdésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az

adóvallomás benyújtásának kötelezettségét a módosítástól teljesen független törvényszakas szabályozza, amelyet nem helyeztek hatályon kívül. Ennélfogva mindazok a részvénytársaságok, amelyek április 30-ig nem adják be adóvallomásukat az adótörvény értelmében adójuknak egy-egyed részével megbírsághatók volnának. Erre való tekintettel ajánlatos, hogy mindazok a részvénytársaságok, amelyek az adóelőírásra való tekintettel, mellőzték adóvallomásuk benyújtását, ezt április hó végéig feltétlenül adják be.

Esetenként állapítják meg, hogy melyik vállalatnak kell földalatti légvédelmi raktárt építeni

Bizottság dolgozza ki a március 6-iki légvédelmi törvény alkalmazását

A légügyi és tengerészeti minisztérium a nemzetgazdasági minisztériummal egyetértésben az országban működő nagyipari vállalatok kérésére vonatkozólag a légvédelmi törvénnyel kapcsolatban — mint megírtuk — azt a határozatot hozta, hogy a vállalatok benyújtásának határidejét május 6-ikáig meghosszabbították. A légvédelmi törvény 31 és 43 szakasza által létesített bizottságokban a nemzetgazdasági minisztérium egy-egy képviselője is részt vesz.

Az egyes vállalatok részére megállapított légvédelmi költségek fizetését 6 évre felosztották.

A törvény 16. szakaszának c. pontja alatt feltüntetett földalatti raktárak létesítése csak a nagyobb városokban és ipari központokban működő folyékony tüzelőanyag kereskedők részére kötelező. Esetenként fogják megállapítani, hogy mely vállalatok kötelezhetők a földalatti raktár megépítésére. A törvénymagyarázó rendelet végleges megszövegezésére alakult bizottságban a nemzetgazdasági minisztérium egy megbízottja is jelen lesz. Meghívást kapnak a bizottságülésére az összes érdekelt szakmai képviselők delegátusai is.

Olaszország már nem vesz fel annyi élő marhát, mint azelőtt

Védik az olasz mezőgazdaságot és állattenyésztést

Magyarország és Olaszország között az árucseraforgalom tavaly jelentősmérvű csökkenést szenvedett. Magyarország 1937-ben még 72.1 millió pengő értékű cikket exportált Olaszországba, ez az összeg 1938-ban lezuhant 44.2 millió pengőre. Ez főként annak nyomán következett be, hogy Olaszország az 55 ezer darabból álló szarvasmarha-kontingenszt csak részben vette át, noha az azelőtti években Magyarország szarvasmarhakitételének kétharmad részét az olasz piacon helyezte el. Az olaszok a kontingens átvételének megtagadását az ottani mezőgazdaság védelmével indokolták. Ez ügyben most új tárgyalások indulnak meg, amennyiben az olaszok hajlandók volnának 10 ezer szarvasmarha átvételére. Tekintettel arra, hogy tavaly körülbelül 22 ezer darabot vettek át, az 55 ezer darabban megállapított kontingensből a mostani tárgyalások befejezése után is még körülbelül 23 ezer darab vár átvételre.

Ezenkívül Magyarország 2.5 millió mázsa búzát is szállítani tartozik Olaszországnak, melynek értékét az olaszok fele részben nemes valutával fizetik. Ebből a mennyiségből a mult év végéig azonban körülbelül másfél millió mázsa vettek át, míg 1 millió mázsa átvételével az olaszok hátralékban vannak.

— Eladják a marosvásárhelyi Bürger sörgyár berendezését és telkeit. A közelmúltban egyes sajtóorgánokban olyan hírek jelentek meg, hogy a marosvásárhelyi Bürger Sörgyárat ismét üzembe helyezik. A Consum szerint ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a gyár üzembehelyezésére már nem kerül sor. A Banca Nationalatől kapott újabb 10 millió leies hitel felhasználásával ugyanis, a részvénytársaság összes hitelezőit kielégítették és most a gyár berendezését és telkét értékesítik. A gyárépület lebontását már a napokban meg is kezdik. A telket parcellázás útján fogják értékesíteni. Az eladási árból befolyó összegből fogják kielégíteni a Banca Nationala követeléseit.

— Részletekben fizethető a forgalmiadó hátralék. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium közölte az egyes pénzügyigazgatóságokkal, hogy a forgalmiadó kinlevőségeket 6 egyenlő részletben kell behajtani. Az első részletet azonnal, a további öt részletet havonként kell befizetni.

Közgazdasági hírek

A svájci külügyminisztérium kereskedelmi osztályának vezetője a közeli jövőben a fővárosba érkezik, hogy a román gazdasági vezetőkkel a két ország között kötendő gazdasági egyezményről tárgyaljon.

A mezőgazdasági minisztérium textiltisztítólya jelentősen felemelte ebben az évben az ipar növények, len, kender, gyapot, vetési területét.

A görög kormány részéről értesítés érkezett Bucurestibe, hogy a jövő hónap 2-án gazdaság küldöttség érkezik a fővárosba, hogy a két ország közötti árucserre élenkítéséről tárgyaljon. Elsősorban az 1939. február 17-ikén kötött fizetési egyezmény megváltoztatásáról folynak majd a megbeszélések.

A szabadszónáról szóló törvény módosításán dolgozik a nemzetgazdasági minisztérium. A módosítás révén a törvényt összhangba hozzák a nemzetközi joggal és a román gazdaság élet kívánalmaival.

— A véderdők adókedvezménye. A pénzügyminisztérium közzétette a pénzügyigazgatóságához, amelybe értesítette őket, hogy a központi pénzügyi bizottság az 1935. április 20-iki erdővédelmi törvény intézkedéseinek szemelött tartásával új rendelkezett, hogy a véderdőknek nyilvánítt erdő tulajdonosai minden állami, megyei és városi adónak csak a felét fizetik. Ez a kedvezmény azonban kizárólag a véderdő tulajdonosára vonatkozik és semmi esetre sem mentesíti bérlet az adó teljes összegének kiegyenlítésétől.

— Május 1-én lesz a beruházási kötvények legközelebbi huzása. Az Inzestrarea kötvénye legközelebbi huzásán, május 1-én kisorsolnak 10.200 drb. 1000 lei névértékű részvényt. Ebből 10.151 kötvényt 1200 lejlel, egy kötvényt 3 millió lejlel, két kötvényt egyenként 1 millió lejlel, három kötvényt egyenként 500 ezer lejlel, négy kötvényt egyenként 250 ezer lejlel és 39 kötvényt egyenként 100 ezer lejlel sorsolnak ki. Az ez a kalommal kisorsolt kötvények értéke 23.581.200 lei lesz. A kisorsolt kötvények ellenértékét június 1-én fizetik ki.

— A román-francia gazdasági megegyezés lebonyolítása. Ismeretes, hogy a nemrég megkötött román-francia gazdasági egyezményben Franciaország kötelezte magát 500 ezer tonn finomított kőolajtermék átvételére. A nemzetgazdasági minisztériumban most folyó tárgyalások a nagymennyiségű petróleumtermék leszállításának módozatáról folynak. A megbeszélésben a nemzetgazdasági minisztérium részéről Marian Emil minisztériumi vezérigazgató, francia importőrök képviselőjében Louis Weger, míg a román petróleum társaságok nevében Popescu Cesar mérnök, a Distributia társaság vezérigazgatója vesz részt a tárgyalásokon.

— Adókedvezményt élveznek az elkvirált gépkocsijelöltek. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, melynek értelmében azon gépkocsitulajdonosok részére, akiknek járművét a katonaság részéről elkvirálták, a rekvirálás idejére adókedvezményt biztosít. Az erre vonatkozó adóvallomásban meg kell jelölni azt a csapattestet, amely járművet elkvirálta.

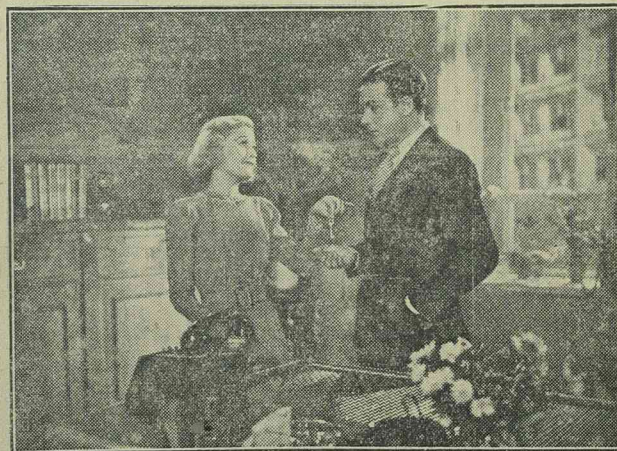
Összhangba hozzák a repülő bélyeg-törvényt a bélyeg-törvény módosításaival

Az április 1-én életbelépett bélyeg-törvény több új rendelkezéséről már több ízben beszámoltunk lapunk hasábjain. A törvény módosított rendelkezései több szempontból ellentétben állanak a Nemzeti Repülőalap megszervezéséről szóló törvény előírásaival. Az ellentmondások kiküszöbölésére a nemzetgazdasági minisztérium rendeleti úton dolgozik, amely a repülőalap törvényét összhangba hozza a bélyeg-törvénnyel. Addig is közigazgatási intézkedések útján odahatottak, hogy abban az esetben, amikor a két törvény ellentmondása kétségtelen, a pénzügyi közegek ne vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet.

Árfolyamok

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 20.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.14—76.31, belgas 23.80—24.15, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59, francia frank 3.57—3.78, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árákban a devizafelár is bennefoglalatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

Asszony a kormányánál

a címe annak a filmnek, melynek főszerepeit Lilian Harvey, Willy Fritsch alakítják és amelynek története Budapesten játszódik. Kelemen Mária banktisztviselő és ezt az állását nem akarja feladni akkor sem, mikor férjhez megy Bánky Pálhoz. Bánky elveszti állását és ekkor Kelemen Mária kívánsága élet parancsa lesz. Később Bánky felesége bankjában jut állásba, mint neje alantasa. Szorgalmával rövidesen felküzd magát ekkor ő az, aki elbocsátja feleségét a bankból. Ezt a két szerepet játssza Lilian Harvey és Willy Fritsch és az egyik bájos jelenetet ábrázolja képünk, melyet a

Foto-Ufa-Goldsche felvétele

SPORT

Hitelesítették a Tricolor—Juventus mérkőzés eredményét. Ismeretes, hogy a Juventus megövtá a ricolor ellen elveszett mérkőzést. A szövetség az újat csak részben fogadta el, mert a pályán elért eredményt hitelesítette. Kocsis és Bartunek játköjgát 8 napra felfüggesztette, de a Beranger törvény értelmében játszhatnak, az egyesületet pedig 3000 lei pénzbírsággal sújtotta.

A galatii Gloria C. F. R stadion avató ünnepe. A galatii Gloria C. F. R. egy nagyobb méretű sport stadiont épített, amelyet nagyarányú ünnepek keretében avatnak fel. Ez alkalomra a galatii csapat meghívja a Kípest vagy az Etnikos gyűjtését, az F. C. Rapidot és még egy másik nagy csapatot az országból.

Május 18-án Berlin—Prága válogatott mérkőzés. A német labdarúgószövetség elhatározta, hogy május 18-án megrendezi az első Berlin—Prága városok közötti labdarúgó mérkőzést. Ugyancsak hozzájárult a szövetség ahhoz is, hogy a Slavia résztvegyen a KK küzdelmekben. Az körülmény, hogy a német szövetség csak a Slaviat jelölte, arra enged következtetni, hogy egy szlovákiai együttes indul a küzdelmekben.

Román atléta labdarúgó edző Délamerikában. Eddie Cozovici, a volt román válogatott Cozovici testvére, Hondurasban a National egyesületnél az edzői tisztséget tölti be. Eddie Cozovici régebben a brassói Cloteaban mint atléta működött, aki még ma is tartja a 800 méteres síkfutás rekordját.

Kizárják a bajnokságból a nagyszebeni Soimii csapatot. A B-osztályban játszó nagyszebeni Soimii igen zavaros anyagi körülmények között tengeti életét. Eddig ötször egymásután játszott felfüggesztés alatt, mivel képtelen volt megfizetni a szövetségnél levő hátralékait. A szabályok értelmében a nagyszebeni csapatot kizárják a további küzdelmekből.

Cárjan lesz az Unirea-Tricolor edzője. Cárjan, aki jelenleg a galatii Gloria CFR-nél működik, június 1-én visszatér a fővárosba, ahol a B-ligás Unirea-Tricolorban fog játszani, ugyanakkor pedig edzője is lesz a csapatnak.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

72

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyáznai András

Utánnomás után:

Mikor a börtönök kiürültek, Marianne kijelentette:

— Most pedig magadra hagylak, drága Yvonne, hogy átlözhess és kissé pihenj, mert bizonyára fáradt vagy az utól.

Madame d'Hiver derúsen, jókedűen nézett körül a szobában, amely megnyerte a tetszését. A bútorzat előkelően egyszerű, de művészi volt. A díszes csipkefüggönyök, a szőnyegek, képek, kézimunkák és dísztárgyak mind uri zilésre vallottak. A szobából öltözött és mosakodó fürkőbe ajtó nyitott. A madame kitékintett az ablakon és elragadtatással csapta össze kezét:

— Gyönyörű!

Félóra múlva átlözhözve már leszállt a kastély nagy csarnokába, ahol Marianne és Alexandre vártak rája.

— Köszönöm a kedves szobát, amelyet adtatok, — mondta, — mintha a paradicsomban laknék.

— Alexandre és én azt akarjuk, — válaszolt Marianne, — hogy valóban úgy érezzed magadat. Engedd meg azonban, hogy most magunk között külön is üdvözlőjelek, mint családunk leendő tagját. Alexandre ugyanis nem csinált előttem titkot abból, hogy szerettetek egymást és hogy már menyasszony és vőlegény vagytok.

Miközben a két nő hosszasan összelelkézett, Limoujel arra gondolt, hogy Marianne milyen remekül játsza meg a szerepét.

Az érzélgős jelenet után a férfi ajánlattal állt elő:

— Kedves Yvonne, amíg Marianne megteszi az előkészületeket az uzsonnára, addig talán megmutatnám neked a kastélyt, ha nincsen ellenedre.

— Kérni is akartalak erre.

Limoujel, aki az előző napon csak másodszor

látta a kastélyt, végigkalauzolta madame d'Hiver a termeken, szalonokon, szobákon, folyosókon. Mindent megmagyarázott és mindent megmutatott. Sok régi kincs is volt a kastélyban. Annak mind elregejté a történetét. Hogy ezt a történetet maga találta ki, az mellékes volt.

Elmondotta, hogy a régi festmények kit ábrázolnak, melyik ösanját és melyik ösapát és mind egyiktől tudott valami érdekes históriát. Hősieség, szerelem, hűség, ármány, féltékenység, gyűlölet, ravasszág, irigység és más egyéb emberi indulat mind szerephez jutott az elbeszélésekben.

A régi képek között egy kettős arckép vonta magára madame d'Hiver figyelmét.

— Űkapám és űkanyám, — mondotta Limoujel a képre mutatva, — akik a nagy forradalom idején éltek. Robespierre bennük is az állam ellenességét látta, mindkettőt behörtönöztette és a végzetörvényezék kimondta rájuk a halálos ítéletet. Ugyanegy napon kellett vérépadra lépniök. Az ítélet úgy szölt, hogy előbb űkanyámat végezzék ki és űkapámnak a kivégzést végig kell néznie. Mindkettőt egyszerre vezették föl a vérépadra a nyaktilló alá. Egymás mellett állottak, de nem karolhatták át egymást búcsúölelésre, mert a pribékek hátrakötötték a kezeiket. Mégis egymáshoz léptek és megcsókolták egymást. „Légy erős, Jean”, — sügta űkanyám férjének, aztán letérdelt és a nyaktilló alá hajította szép fejét, amely egy pillanat múlva már a fűrészparral telj kosárba hullott. Űkapámon a tehefetlen düh annyira erőt vett, hogy kitépett kezét a kötelékből, belemártotta a vérépad alján összegyűlt vérbe és azt az emelvény oldalán hívei között álló Robespierre felé hintette. „Az ártatlánok vére szálljon rád, átkozott hóhérr!” Vadul kiáltotta ezt, de többit már nem mondhattott, mert a bakók megragadták és egyetlen perc alatt végeztek vele. Robespierre bosszusan törölte le arcaól az odafröccsent vért és aznap nem volt kedve több kivégzést nézni, hanem hazasiétt.

Néhány hónap múlva aztán beteljesedett az átok, mert ellenfelei Robespierre is vérépadra hurcolták.

Limoujel elbeszélése nem maradt hatástalan, mert észrevette, hogy madame d'Hiver előveszi a zsebkendőjét és a könnyét törli.

— Szegények, — sóhajtott.

A folyosón több középkori lovagi páncéllötözött állt.

limoujel mindegyiknek megnevezte egykori gazdját és felsorolta a vitézi tetteket, amelyeket az illető földi életében véghezvitt.

— Nézzed, Yvonne, ez a sisakot, — mutatott az egyik vasas ruhára Limoujel.

A sisak tetején hosszú horpadás, hatalmas palástól származó bevágás volt látható, amely a homlok közepéig húzódtott.

— Van ennek is valami érdekes története? — kérdezte kíváncsian madame d'Hiver.

— Van, ma chère Yvonne.

— Meghallhatnám?

— Természetesen. Azt az ösömet, aki ezt a páncélt viselte, Godard loagnak hívták. Gottfried de Bouillon alatt keresztet háboruban vett részt. Amikor csapatával Antiochia körül portyázott, egyik alkalommal meszire lovagolt a sátorától. Egyszerre csak kétségbeesett segélykiáltásokat hallott. Megsarkanyította a paripáját és csakhamar látta, hogy szárcen harcos elrabolt keresztény leányt hurcol magával a lován. A rabló után vetette magát és utólért. Egymásnak támadtak, mindketten ugyanegy pillanatban emeltek föl a bajvívás folyamán pallósukat és ugyanegy pillanatban csaptak le. Godard lovag még látta, hogy a szárcen elengedi a lányt és aztán lefordul lováról. Még annyi ereje volt, hogy a szép keresztény lányt a maga nyergébe emelte, aztán elvesztette eszméletét. Azonban alétan is szilárdan ülve maradt nyergében. Okos lova megfordult és visszavágta a táborba. Ott szörnyülködve látták, hogy a szárcen pallósa, amely mályen behasította ösöm koponyáját, beletörött a sebbe. Godard lovag csak hetek múlva tért magához és amikor szemét fölnyitotta, ott látta fekhelye mellett a szép leánykát, aki önfeláldozóan öpöta és életét megmentette. A leányt, akiről kiderült, hogy egy görög főúr gyermeke, felgyógyulása után feleségül vette és magával hozta Franciaországba.

— Nagyon megható történet, — jelentette ki elrészékenyülten madame d'Hiver.

Limoujel talán még néhány fantasztikus történetet regélt volna, ha nem szakította volna félbe az egyik szobalány, aki Marianne üzenetével jött:

— A mademoiselle kéréti a madameot és a monsieur az uzsonnához.

SZOMBAT, ÁPRILIS 22.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny (hanglemezek), torna, háztartási tanácsok, hanglemezek, orvosi tanácsok. 12: Szórakoztató zene (hanglemezek). 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.5: A rádió szalonzenekarának hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.2: A rendörök fúvószenekarának hangversenye. 19: Előadás. 19.15: Ének hangversenye. 19.35: Gordonkahangversenye. 20.3: Hanglemezek (régí zene). 20.15: Előadás (Iorga N. professzor). 20.35: Opera előadás (Giordano André Chénier). Második felvonás után, kb. 21.35-kor sporteredmények, harmadik felvonás után 22.25-kor hírek. 23.5: Hanglemezek (románok, dalok és táncok). 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.20: „Történet három macskáról” 11.45: „A könnyű és nehéz étel”. 13.10: Eugen Stepat balalajkazenekara. 14.30: Szalonzenekar. 17.15: A rádió diákfelőrája. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.8.10: A Viipurin Lauluveikot (Vuipurin Énekkar). 19.00: Dr. Erdődi József előadása. 19.35: Kurina Simi cigányzenekara. 19: „Szép magyarság”. 20.40: Sportközlemények. 20.50: Az Operaház előadásának közvetítése, az „Álarcos bál”. 22: Rádió a rádióól. 23: Hírek, időjárásjelentés. 24.15: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.35: Heinemann Ede jazz-zene kara.

Budapest II. 17.30: Haidekker Sándor előadása. 19.30: Gyorsíró tanfolyam. 20: A második honvéd gyalogezred zenekara.

Bécs. 19: Tavasszi kantáté. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.30: Szórakoztató zene.

Belgrád. 18.20: Lemezek. 21: Zágrábi négyes játéka. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20: Fúvószena. 20.20: Lemezek. 21.30: Szimfonikus lemezek. 23: Ifjúsági ének és zenekar hangversenye.

Paris P. T. T. 21.30: Szimfonikus hangverseny. 23.45: Táncczene.

Varsó. 20.15: A rádiózenekar és énekkar hangversenye. 22.20: Modern zene. 23.20: Lemezek.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny (hanglemezek), torna, háztartási tanácsok, hanglemezek, orvosi tanácsok. 12: Szórakoztató zene (hanglemezek). 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.5: Déli hangverseny (hanglemezek). 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 17: Strajer óra. 18.15: A „Munka és jókedv” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Előadás hanglemezekkel („A világ”) 19.45: Előadás (Radulescu Motru). 20: A rádiózenekar hangversenye. 21: Rádió-posta. 21.15: Az Ateneul Roman új orgonájának felavatási ünnepe. A szünetben 22.5-kor Sporteredmények. 22.20: A hangverseny folytatása. 22.50: A bécsi „Kreuzer” együttes hangversenye. 23.15: A Predescu zenekar hangversenyének közvetítése a „Continental” étteremből. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.45: „Mit nézünk meg?”. 13.10: Szalonzenekar. 14.30: Hanglemezek. 17.15: Szentiványi Jenő elbeszélése. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Éneklő ifjúság. 18.40: Postászenekar. 19.20: A rádió postája. 19.50: Rácó József cigányzenekara. 20.35: Szép magyarság. 21: A régi ház, hangjáték előjátékkal, négy részben. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Nagykovácsi Ilona dalokat énekel. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Táncczene.

Budapest II. 19.20: Postászenekar. 19.50: „A világvárosai: Newyork”. 20.20: Mezőgazdasági félóra. 20.50: Hanglemezek. 21: Hírek és lövésnyeremények. 21.40: Fátyl Jancsi és cigányzenekara. 22.30: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.40: Népdalok és táncok. 21.10: Hangjáték zenével. 23.30: Táncczene dalokkal.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 21: Népdalok. 22: A rádiózenekar. 23.15: Szakszofonzena.

Milánó. 20.30: Lemezek. 21.30: Lemezek. 23.30: Csellójáték. 24.15: Táncczene

Paris P. T. T. 21.30: Angol dalok. 24: Táncczene.

Varsó. 20.15: Táncczene. 21: Operaelőadás. 24.15: Táncczene.

Limoujel mindegyiknek megnevezte egykori gazdját és felsorolta a vitézi tetteket, amelyeket az illető földi életében véghezvitt.

— Nézzed, Yvonne, ez a sisakot, — mutatott az egyik vasas ruhára Limoujel.

A sisak tetején hosszú horpadás, hatalmas palástól származó bevágás volt látható, amely a homlok közepéig húzódtott.

— Van ennek is valami érdekes története? — kérdezte kíváncsian madame d'Hiver.

— Van, ma chère Yvonne.

— Meghallhatnám?

— Természetesen. Azt az ösömet, aki ezt a páncélt viselte, Godard loagnak hívták. Gottfried de Bouillon alatt keresztet háboruban vett részt. Amikor csapatával Antiochia körül portyázott, egyik alkalommal meszire lovagolt a sátorától. Egyszerre csak kétségbeesett segélykiáltásokat hallott. Megsarkanyította a paripáját és csakhamar látta, hogy szárcen harcos elrabolt keresztény leányt hurcol magával a lován. A rabló után vetette magát és utólért. Egymásnak támadtak, mindketten ugyanegy pillanatban emeltek föl a bajvívás folyamán pallósukat és ugyanegy pillanatban csaptak le. Godard lovag még látta, hogy a szárcen elengedi a lányt és aztán lefordul lováról. Még annyi ereje volt, hogy a szép keresztény lányt a maga nyergébe emelte, aztán elvesztette eszméletét. Azonban alétan is szilárdan ülve maradt nyergében. Okos lova megfordult és visszavágta a táborba. Ott szörnyülködve látták, hogy a szárcen pallósa, amely mályen behasította ösöm koponyáját, beletörött a sebbe. Godard lovag csak hetek múlva tért magához és amikor szemét fölnyitotta, ott látta fekhelye mellett a szép leánykát, aki önfeláldozóan öpöta és életét megmentette. A leányt, akiről kiderült, hogy egy görög főúr gyermeke, felgyógyulása után feleségül vette és magával hozta Franciaországba.

— Nagyon megható történet, — jelentette ki elrészékenyülten madame d'Hiver.

Limoujel talán még néhány fantasztikus történetet regélt volna, ha nem szakította volna félbe az egyik szobalány, aki Marianne üzenetével jött:

— A mademoiselle kéréti a madameot és a monsieur az uzsonnához.

(Folytatása következik.)

A felosztatott Lloyd-társulat aktívait átveszi a kereskedelmi és iparkamara, de passzívait ki fogja átvenni?

A felosztatott temesvári Lloyd-társulat felszámolásának, illetve további vagyonkezelésének ügye tegnap a törvényszéket is foglalkoztatta. Mint ismeretes, a minisztertanács a Lloyd-társulat vagyonát a kereskedelmi és iparkamara kezelésébe adta át és az erről szóló jegyzőkönyvet az érdekeltek napok előtt alá is írták.

Nem nyert azonban tisztázást a három tagból álló felszámoló bizottság jövőbeli helyzete,

amely közel két éven át kezelte a társulat vagyonát. A felszámoló bizottság tagjai Dobosan Ion dr., Grofsooreanu Cornel dr. és Istfan Petru dr. ügyvédek, valamint a kereskedelmi és iparkamara is a törvényszékhez fordult, hogy döntse el az átráslal kapcsolatban a felszámolókat további helyzetét. A temesvári törvényszék első tanácsa foglalkozott tegnap az érdekes ügyvel.

A tárgyaláson Petric Iosif dr. államügyvéd, a kereskedelmi és iparkamara képviselőjében utalt arra, hogy a felosztatott Lloyd-társulat vagyona a minisztertanács határozattal véglegesen a kereskedelmi és iparkamara birtokába került és így — véleménye szerint —

a felszámoló bizottság hatásköre is megszűnt.

A Lloyd-társulat vagyonának új birtokosát kijelölték és az akarja a vagyon kezelését átvenni.

A felszámoló bizottság tagjairól Do-

bosan Ion dr. és Grofsooreanu Cornel dr. szólaltak fel. Grofsooreanu azt fejegette, hogy az ügy nem olyan egyszerű, mint ahogyan hiszik.

Temesvár város lakossága márciusban negyvenkilenc lélekkel apadt

Biraescu Traian, a város statisztikai hivatalának vezetője, elkészítette a város 1939. március hónapjára vonatkozó népmozgalmi kimutatását. Ez év márciusában Temesvárott összesen 112 gyermek született. Ebből azonban mindössze 90 volt temesvári illetőséggel bíró szülők gyermeke, 22 csecsemőnek az anyját a szülés előtt vidékről hozták be. A vidékről bejött szülőanyák túlnyomóan német nemzetiségűek voltak.

Háromszázezer szénbányász sztrájkra készül az USA-ban

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államot általános bányászsztrájk veszélye fenyegeti. Nyolc államban már ki is mondták a sztrájkot. John Lewis, a szénbányászok szervezetének elnöke kijelentette, hogy ha a munkásokkal új kollektív szerződést nem kötnek, úgy valamennyien sztrájkba lépnek. A munkabeszűntetés 300 ezer szénbányászt érint.

A kereskedelmi kamara a minisztertanács határozata alapján átveszi a felosztatott Lloyd-társulat aktívait, de ki veszi át a passzívákat? Amíg ez a kérdés nem nyert tisztázást és mindaddig, amíg a törvényszék által megbízott és a törvényszéknek felelősséggel tartozó felszámoló bizottság nem terjeszti a törvényszék elé az összes aktívákat és passzívákat,

szükség van a felszámolóbizottság működésére

A tárgyalás befejezése után a törvényszék úgy határozott, hogy döntését hétfőn, április 24-én, délelőtt kilenc órakor hirdeti ki.

A Temesvárott született csecsemők közül 54 fiú és 58 leány volt.

100 újszülött törvényes gyermek, 8 törvénytelen, 4 gyermeket pedig elismert a természetes apja. A házasságon kívül született gyermekek közül négynek az anyja húsz éven aluli, négynek húsz és huszonegy év közötti, kettőnek huszonöt és harminc év közötti, egynék harminc és harminnégy év közötti, egynék pedig harmincöt éven felüli korban volt.

Márciusban a város területén összesen 156 egyén halt el, ebből temesvári illetőségű volt 139, vidéki pedig 17. A vidékiek túlnyomó részben német nemzetiségűek voltak.

Elhalt márciusban Temesvárott 75 férfi és 81 nő.

Az elhunytak között volt 28 gyermek és pedig egy éven aluli 18, 1-4 év közötti 4, 5-10 év közötti 3, 10-14 év közötti 3. Márciusban Temesvárott hét olyan egyén csukta be örökre a szemét, aki már elmult 84 esztendő. A márciusban meghalt gyermekek közül 22 volt törvényes, 4 törvénytelen, 2 pedig természetes apja által elismert. A meghalt felnőttségűek között volt 23 nőtlen, illetve hajadon, 55 húzas, 59 özvegy és elvált. Szembeállítva a márciusi születéseket a halálozásokkal, az eredmény az, hogy ez év harmadik hónapjában Temesvár lakossága 49 lélekkel apadt.

Márciusban a temesvári anyakönyvi hivatalban 73 mátkapár kötött házasságot. A válogények között volt 55 nőtlen, 7 özvegy és 11 elvált, a menyasszonyok között pedig 55 hajadon, 5 özvegy és 13 elvált. A házasságkötések 20 százaléka vegyesházasság volt. Márciusban a temesvári anyakönyvi hivatalban 5 válást iktattak be.

Bonyodalmak egy ellopott piaci kosár miatt

Néhány hét előtt nagy lármá közepette elfogták a józsefvárosi piacon egy falusi asszonyt, aki az egyik piaci árús kosarát akarta elemelni. Az asszonyt a rendőrségre kísérték, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Kihallgatása közben az asszony azt mondta, hogy Palean Annának hívják. Az iratok később az ügyészségre kerültek, amely lopás miatt vádat emelt az asszony ellen. Közben azonban érdekes fordulat történt az ügyben. Az egyik napon ugyanis feljelentés érkezett az ügyészségre. A feljelentő nem volt más, mint az a nő, aki a kosarat el akarta lopni. A feljelentésben bűnbánóan beismerte, hogy a rendőrségen hamis nevet mondott

be, mert tükjdonképen Ciuras Máriaának hívják. A községükben van azonban egy Palean Anna nevű asszony és nem akarja, hogy az ártatlanul belekeveredjen az ügybe. Ennek alapján az ügyészség visszavonta a Palean Anna ellen készített vádiratot és most már Ciuras Mária ellen készült el a vádirat, azonban nemcsak lopás, hanem hamis név használata miatt is. A törvényszék tegnapra tűzte ki a tárgyalást, de azon a személyazonosság megállapítására megidézett Palean Anna, aki vádlottból most már sértett lett, nem jelent meg és így a tárgyalást elnapolták.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. jul. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu, minden más rovásban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szöveg. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket két felvezés I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kárdos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Küttl. — Nogrády-traffic, (Ti volí mellett). Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Perfekt női fodrászt, vagy fodrásznőt keresek, elsőrangú munkaerők jelentkezzenek. Salon „Gizi” Resita Str. Princ. Elisabeta 26. 898

Állást keres

Jobb idősebb nő, teljesen megbízható, gyermek mellé ajánlkozok, akár délutánra is. III. Str. Brancoveanu 11. 893

Gyermeektelen házaspár házmesteri állást keres. A férfi mechanikus, elektrikus és központi fűtéshez ért. J. Auer I., Bulev. Cetatii 16. 899

Lakás

Háromszobás, emeleti modern lakás, gyárvárosi Traian tér 7 szám alatt kiadó. 903

Napos egyszobás, konyhás, esetleg szuterén lakást is érbe keres egyedülálló nő, lehetőleg a III. kerületben. Címeket kérem a kiadóba leadni „Jó fizető” jellegre. 882

Garzón lakás I-ső emeleti 2 szép ucai szoba, fürdő- és előszoba, teakonyha, speiz, május 1-től kiadó. I. kerület. Villa. Ajánlatok „Csendes lakó” jellegre kéretnek. 892

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémét, liliom-tejszappant és liliompudert, ha r o m színbén. Kapnató kizárólag a

Városi gyógyszerárban a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Bratianu.

Bátorozott szobát keresek Erzsébetvárosban, Gyárvárosban, vagy Józsefvárosban két személy részére, fürdőszoba és lehetőleg konyahasználattal. Voinea törvényszéki elnök, Kormány-széki épület, törvényszék első osztálya 38 számú szoba. 992

Négyszobás, összkomfortos lakás nagy terasszal májusra kiadó. III., Strada General Mosoiu 10. 897

Modern kétszobás ucai és egyszobás udvari lakás azonnal kiadó. III., Piata Crucii 2. 901

Oktatás

Tenisztanítást kezdők és haladók részére legutányosabban vállalt Duschenek tenisztrainer. Felvilágosítást nyújt Kecskeméti cég Bulev. I. G. Duca 2. Telefon: 27-66. 392

Adás-vétel

Alkalmi vétel. Fialat házaspár elkötözés miatt alig használt modern ebédlőt, rádiót, lámpákat, függönyöket, szőnyegeket, képeket jutányosan eladná. Megtekinthető naponta délután 3-tól 8-ig, vasárnap egész nap. II., Str. Moise Nicoara 32. I. em. 900

Ada-Kalehról Rahát (szultánkenyér)

Legfinomabb róza, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom leu 44. — Különlegesség leu 60. — Lokum leu 86 árban, postán, vagy vasuton promt szállít

Matics Mihály, Orşova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh